

Comhairle an
Aontais Eorpaigh

An Bhruiséil, 28 Feabhra 2023
(OR. en)

6931/23

Comhad Idirinstitiúideach:
2023/0062(COD)

UK 28

NÓTA CLÚDAIGH

ó:	Ardrúnaí an Choimisiúin Eorpaigh, arna s(h)íniú ag Martine DEPREZ, Stiúrthóir
dáta a fuarthas:	27 Feabhra 2023
chuig:	Thérèse BLANCHET, Ardrúnaí Chomhairle an Aontais Eorpaigh
Uimh. an doic. ón gCoim.:	COM(2023) 124 final
Ábhar:	Togra le haghaidh RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE maidir le rialacha sonracha a bhaineann le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola, plandaí le haghaidh plandú, prátaí síl, innealra agus feithiclí a oibrítear chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, chomh maith le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí áirithe isteach i dTuaisceart Éireann

Gheobhaidh na toscaireachtaí i gceangal leis seo doiciméad COM(2023) 124 final.

Faoi iamh: COM(2023) 124 final

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 27.2.2023
COM(2023) 124 final

2023/0062 (COD)

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le rialacha sonracha a bhaineann le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola, plandaí le haghaidh plandú, prátaí síl, innealra agus feithiclí a oibrítear chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, chomh maith le gluaiseachtaí neamhthrachtála peataí áirithe isteach i dTuaisceart Éireann

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

MEABHRÁN MÍNIÚCHÁIN

1. COMHTHÉACS AN TOGRA

• Forais agus cuspóirí an togra

I gcomhréir leis an gComhaontú maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach (an Comhaontú um Tharraingt Siar), agus go háirithe Airteagal 5(4) den Phrótacal maidir le hÉirinn/Tuaisceart Éireann i gcomhar le hIarscríbhinn 2 den Phrótacal sin, beidh feidhm ag Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008¹ agus 1069/2009², (AE) Uimh. 576/2013³, (AE) 2016/429⁴, (AE) 2016/2031⁵ agus (AE) 2017/625⁶ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, agus 67 Rialachán eile agus Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena ndírítear ar chosaint a thabhairt do tsláinte phoiblí agus tomhaltóirí⁷ chomh maith le gníomhartha an Choimisiúin atá bunaithe orthu, maidir leis an Ríocht Aontaithe agus sa Ríocht Aontaithe i ndáil le Tuaisceart Éireann tar éis dheireadh na hidirthréimhse dá bhforáiltear sa Chomhaontú um Tharraingt Siar.

¹ Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008 ón gComhairle an 29 Meán Fómhair 2008 lena mbunaítear córas Comhphobail chun iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuiriscithe agus neamhrialáilte a chosc, a dhíspreagadh agus a dhíothú, lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 2847/93, Rialachán (CE) Uimh. 1936/2001 agus Rialachán (CE) Uimh. 601/2004 agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1093/94 agus Rialachán (CE) Uimh. 1447/1999 (IO L 286, 29.10.2008, lch. 1).

² Rialachán (CE) Uimh. 1069/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Deireadh Fómhair 2009 lena leagtar síos rialacha sláinte maidir le seachtháirgí ainmhithe agus táirgí díorthaithe nach bhfuil ceaptha lena gcaitheamh ag an duine agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1774/2002 (Rialachán maidir le seachtháirgí ainmhithe) (IO L 300, 14.11.2009, lch. 1).

³ Rialachán (AE) Uimh. 576/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Meitheamh 2013 maidir le gluaiseacht neamhthráchtála peataí agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 998/2003 (IO L 178, 28.6.2013, p. 1).

⁴ Rialachán (AE) 2016/429 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Márta 2016 maidir le galair in-tarchurtha ainmhithe agus lena leasaítear agus lena n-aisghairtear gníomhartha áirithe i réimse na sláinte ainmhithe (“Dlí maidir le Sláinte Ainmhithe”) (IO L 84, 31.3.2016, lch. 1).

⁵ Rialachán (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2016 maidir le bearta cosantacha i gcoinne lotnaidí plandaí, lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 228/2013, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) Uimh. 1143/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoracha 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE agus 2007/33/CE ón gComhairle (IO L 317, 23.11.2016, lch. 4).

⁶ Rialachán (AE) 2017/625 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Márta 2017 maidir le rialuithe oifigiúla agus gníomhaíochtaí oifigiúla eile arna ndéanamh lena áirithiú go gcuirfear i bhfeidhm dlí an bhia agus na beatha, rialacha maidir le sláinte agus leas ainmhithe, sláinte plandaí agus táirgí cosanta plandaí, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 999/2001, (CE) Uimh. 396/2005, (CE) Uimh. 1069/2009, (CE) Uimh. 1107/2009, (AE) Uimh. 1151/2012, (AE) Uimh. 652/2014, (AE) 2016/429 agus (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 1/2005 agus (CE) Uimh. 1099/2009 ón gComhairle agus Treoracha 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE agus 2008/120/CE ón gComhairle, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 854/2004 agus (CE) Uimh. 882/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoracha 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE agus 97/78/CE ón gComhairle agus Cinneadh 92/438/CEE ón gComhairle (an Rialachán maidir le Rialuithe Oifigiúla) (IO L 95, 7.4.2017, lch. 1).

⁷ Tá liosta iomlán de na gníomhartha seo ar fáil sin Iarscríbhinn I a ghabhann leis an togra ón gCoimisiún.

Dá réir sin, maidir le coinsíneachtaí áirithe de tháirgí de thionscnamh ainmhí nó planda, bia peataí agus ábhar coganta do mhadraí atá ullamh lena ndíol, táirgí ilchodacha, plandaí céis moite de phlandaí atá beartaithe lena bplandú, plandaí atá le plandú, innealra agus feithiclí, a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta agus prátaí síl, chomh maith le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí madraí, cat agus fíréad (peataí), a thagann faoi raon feidhme na ngníomhartha thuasluaite, tá siad faoi réir rialuithe oifigiúla agus ceanglais deimhniúcháin nó toirmisceithe ó theacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe.

Chuir an Ríocht Aontaithe agus páirtithe leasmhara áirithe atá lonnaithe sa Ríocht Aontaithe in iúl go raibh ábhair inní thromchúiseacha acu go bhfuil ualach riaracháin díréireach á fhorchur ag an gComhaontú um Tharraingt Siar maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe earraí áirithe atá faoi réir beart (SPS) sláintíochta agus fiteashláintíochta i gcás ina bhfuil na hearraí ceaptha do thomhaltóirí deiridh i dTuaisceart Éireann agus, sa chaoi sin, go mbaineann sé an bonn d'áit Thuaisceart Éireann laistigh de mhargadh inmheánach na Ríochta Aontaithe. Tá fógra tugtha ag an Ríocht Aontaithe don Choimisiún go mbaineann na fadhbanna sin le coinsíneachtaí earraí miondíola áirithe de thionscnamh ainmhí nó planda, bia peataí agus ábhar coganta do mhadraí atá ullamh lena ndíol, táirgí ilchodacha, agus plandaí cé is moite de phlandaí atá beartaithe lena bplandú faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008, 1069/2009, (AE) 2016/429, (AE) 2016/2031 agus (AE) 2017/625 (earraí miondíola), chomh maith le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí ainmhithe, agus coinsíneachtaí de phlandaí lena bplandú agus innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta a thagann faoi raon feidhme Rialachán (AE) Uimh. 576/2013 agus (AE) Uimh. 2016/2031. Anuas air sin, tá fógra tugtha ag an Ríocht Aontaithe don Choimisiún go mbeadh teacht isteach prátaí síl i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe ina riosca íseal do stádas lotnaide oileán na hÉireann. Ar deireadh, glacann an Ríocht Aontaithe leis gur uirthi atá an fhreagracht as an tsláinte phoiblí agus sláinte tomhaltóirí i dTuaisceart Éireann a chosaint.

Ar an mbonn sin, tháinig an Coimisiún agus an Ríocht Aontaithe ar chomhaontú maidir le tacar cuimsitheach réiteach comhpháirteach chun aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna laethúla an dá phobal i dTuaisceart Éireann, a thugann cosaint do shláine mhargaí aonair an Aontais agus na Ríochta Aontaithe ar aon.

Is bealach nua chun cinn atá sa tsraith beart praiticiúil inmharthana chun an Prótacal a chur chun feidhme chun soiléireacht dhlíthiúil, intuarthacht agus rathúnas a áirithiú don phobal agus do ghnólachtaí i dTuaisceart Éireann. Is cothromaíocht chóir í idir éascú ar thaobh amháin agus coimircí ar an taobh eile.

Léirítear leis an togra seo na réitigh chomhpháirteacha ar shaincheisteanna bia, plandaí agus peataí maidir le Tuaisceart Éireann ar tháinig an Coimisiún agus an Ríocht Aontaithe orthu i gcás ina gcaitear an bia i dTuaisceart Éireann, ina n-úsáidtear na plandaí agus na síolta i dTuaisceart Éireann agus ina bhfanann na peataí i dTuaisceart Éireann. Leagtar síos ann rialacha sonracha maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola, plandaí le haghaidh plandú, innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, prátaí síl, chomh maith le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí. Is éard a chiallaíonn na rialacha nua:

- simpliú as cuimse ar cheanglais agus nósanna imeachta maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe earraí miondíola áirithe faoi réir ghníomhartha SPS an Aontais atá ceaptha do thomhaltóirí i dTuaisceart Éireann, faoi choimircí lena n-áirítear cosaint ainmhithe nó plandaí ar oileán na hÉireann, cosaint na sláinte poiblí, ainmhithe nó plandaí, agus tomhaltóirí i margadh inmheánach an Aontais agus sláine an mhargaidh sin; réiteach nua maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe táirgí luachmhara lena n-áirítear prátaí síl, plandaí le haghaidh plandú agus innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta agus foraoiseachta, faoi réir coinníollacha lena ráthaítear go bhfuil sláinte plandaí á cosaint san Aontas.
- féadfaidh feidhm a bheith ag caighdeáin cosanta sláinte poiblí agus tomhaltóirí na Ríochta Aontaithe maidir leis na hearraí miondíola sin a iompraíonn oibreoirí údaraithe go Tuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus a ídítear i dTuaisceart Éireann, earraí atá marcáilte go leordhóthanach agus faoi choinníollacha sábháilteachta iomchuí.
- gluaiseacht neamhthráchtála peataí a thionlacann daoine atá ag taisteal idir Tuaisceart Éireann agus codanna eile den Ríocht Aontaithe agus a fhanann i dTuaisceart Éireann, bheidís in ann gluaiseacht agus doiciméad simplithe acu.
- **Comhsheasmhacht le forálacha beartais atá sa réimse beartais cheana**
Leis an togra seo, comhlánaítear creat reachtach cuimsitheach an Aontais atá ann cheana maidir le bia agus beatha, sláinte plandaí, gluaiseacht neamhthráchtála agus an toirmeasc ar tháirgí iascaigh a fhaightear ón iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte a allmhairiú isteach san Aontas, trí rialacha sonracha a leagan síos maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola, plandaí le haghaidh plandú, prátaí síl, innealra agus feithiclí áirithe a oibrítear chun críocha talmhaíochta agus foraoiseachta, maille le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí áirithe isteach i dTuaisceart Éireann.
- **Comhsheasmhacht le beartais eile de chuid an Aontais**
Ní dhéanann an togra seo difear do bheartais eile de chuid an Aontais. Dá bhrí sin, meastar nach gá measúnú a dhéanamh ar chomhsheasmhacht le beartais eile de chuid an Aontais.

2. BUNÚS DLÍ, COIMHDEACHT AGUS COMHRÉIREACHT

- **Bunús dlí**
Airteagal 43(2), Airteagal 114, agus Airteagal 168(4), pointe (b), den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh.
- **Coimhdeacht (i gcás inniúlacht neamheisiach)**
Foráiltear leis an Togra seo maidir le rialacha sonracha maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola áirithe, plandaí le haghaidh plandú, prátaí síl agus innealra agus feithiclí áirithe a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta agus foraoiseachta, maille le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí áirithe, agus ní féidir an méid sin a dhéanamh ach amháin trí Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle a ghlacadh.

- **Comhréireacht**

Leagtar síos leis an Togra seo creat cuimsitheach de choinniollacha, rialacha sonracha agus coimircí. Foráiltear leis nach bhfuil feidhm ag gníomhartha áirithe de chuid an Aontais maidir le teacht isteach earraí miondíola áirithe i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus leagtar síos ann rialacha sonracha maidir leis na rialuithe agus ceanglais is infheidhme maidir leis na hearraí miondíola sin chomh maith le plandaí le haghaidh plandáil, prátaí síl agus innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta. Cumhachtaítear don Choimisiún leis glacadh leis na gníomhartha cur chun feidhme riachtanacha le haghaidh na rialacha sonracha maidir le rialuithe oifigiúla agus ceanglais deimhniúcháin shimplithe a mbeidh feidhm acu a luaite agus a thabharfaidh an Ríocht Aontaithe agus a chomhlíonfaidh sí coinniollacha áirithe. Foráiltear freisin leis an ngníomh maidir le roinnt sásraí coimirce chun stádas SPS oileán na hÉireann, an tsláinte phoiblí ainmhithe agus plandaí sa mhargadh inmheánach agus a shláine a chosaint go leordhóthanach.

- **An rogha ionstraime**

De bhrí go mbaineann an tionscnamh le glacadh rialacha sonracha i réimse a bhfuil feidhm ag roinnt gníomhartha de chuid an Aontais maidir leis meastar gurb é Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an ionstraim iomchuí.

3. **TORTHAÍ AR MHEASTÓIREACHTAÍ EX POST, AR CHOMHAIRLIÚCHÁIN LEIS NA PÁIRTITHE LEASMHARA AGUS AR MHEASÚNUITHE TIONCHAIR**

- **Meastóireachtaí ex post/seiceálacha oiriúnachta ar an reachtaíocht atá ann cheana**

Neamhbhainteach

- **Comhairliúcháin leis na páirtithe leasmhara**

Moltar an tionscnamh seo tar éis idirphlé déthaobhach leis an Ríocht Aontaithe agus le comhlachtaí tionsclaíochta agus páirtithe leasmhara airithe eile. Ní dhéanfar aon comhairliúchán poiblí.

- **C. Bailiú agus úsáid saineolais**

Neamhbhainteach

- **Measúnú tionchair**

Tá an togra díolmhaithe ón measúnú tionchair de dheasca phráinne an cháis.

- **Oiriúnacht rialála agus simpliú**

Neamhbhainteach

- **Ceartha bunúsacha**

Cuidíonn an Rialachán atá molta le hardchaighdeán cosanta sláinte daonna a bhaint amach mar a leagtar amach in Airteagal 35 de Chairt um Chearta Bunúsacha an Aontais Eorpaigh trí rialacha oifigiúla iomchuí a áirithiú.

4. IMPLEACHTAÍ BUISÉADACHA

Níl aon impleacht bhuiséadach ag an togra seo.

5. EILIMINTÍ EILE

- **Pleananna cur chun feidhme, agus socruithe faireacháin, meastóireachta agus tuairiscithe**

Neamhbhainteach

- **Doiciméid mhíniúcháin (i gcás treoracha)**

Neamhbhainteach

- **Míniúchán mionsonraithe ar fhorálacha sonracha an togra**

Neamhbhainteach

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

maidir le rialacha sonracha a bhaineann le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola, plandaí le haghaidh plandú, prátaí síl, innealra agus feithiclí a oibrítear chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, chomh maith le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí áirithe isteach i dTuaisceart Éireann

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 43(2), Airteagal 114 agus Airteagal 168(4)(b) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa¹,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún², ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

- (1) Tugadh an Chomhaontú maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach³ (an Chomhaontú um Tharraingt Siar) i gcrích thar ceann an Aontais le Cinneadh (AE) 2020/135⁴ ón gComhairle agus tháinig sé i bhfeidhm an 1 Feabhra 2020. An idirthréimhse dá dtagraítear in Airteagal 126 den Chomhaontú um Tharraingt Siar, ar lena linn a lean dlí an Aontais d'fheidhm a bheith aige maidir leis an Ríocht Aontaithe agus sa Ríocht Aontaithe i gcomhréir le hAirteagal 127 den Chomhaontú um Tharraingt Siar, tháinig deireadh léi an 31 Nollaig 2020.
- (2) Is cuid dhílis den Chomhaontú sin é an Prótacal maidir le hÉirinn/Tuaisceart Éireann (an Prótacal), is cuid dhílis é den Chomhaontú céanna.

¹ IO C [...], [...], lch. [...].

² IO C [...], [...], lch. [...].

³ IO L 29, 31.1.2020, lch. 7.

⁴ Cinneadh (AE) 2020/135 ón gComhairle an 30 Eanáir 2020 maidir le tabhairt i gcrích an Chomhaontaithe maidir le Ríocht Aontaithe na Breataine Móire agus Thuaisceart Éireann a bheith ag tarraingt siar as an Aontas Eorpach agus as an gComhphobal Eorpach do Fhuinneamh Adamhach (IO L 29, 31.1.2020, lch. 1).

- (3) De bhua an Phrótacail, leagtar síos, le gníomhartha áirithe de chuid an Aontais, dá dtagraítear in Iarscríbhinn 2 a ghabhann leis, rialacha is infheidhme, go háirithe, maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola, plandaí le haghaidh plandú, prátaí síl, innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, chomh maith le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí isteach i dTuaisceart Éireann.
- (4) Go sonrach, leagtar síos, le gníomhartha áirithe de chuid an Aontais dá dtagraítear in Iarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótacal, rialacha is infheidhme maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola áirithe chun críoch na sláinte poiblí agus na cosanta tomhaltóirí, lena n-áirítear táirgí áirithe toirmisc ar allmhairiú táirgí áirithe.
- (5) Ina theannta sin, le Rialacháin (CE) Uimh. 1069/2009⁵, (AE) 2016/429⁶, (AE) 2016/2031⁷ ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, leagtar síos rialacha is infheidhme maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola áirithe de thionscnamh ainmhí nó planda, táirgí ilchodacha, plandaí le haghaidh plandú, prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, chun críocha an tsláinte phoiblí, ainmhithe agus plandaí a chosaint sa mhargadh inmheánach, lena n-áirítear ceanglais maidir le deimhniúcháin oifigiúla aonair, rátaí rialaithe oifigiúla agus toirmisc ar allmhairiú táirgí áirithe.
- (6) Anuas air sin, leagtar síos, le Rialachán (AE) 2017/625 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle⁸, rialacha maidir le rialuithe oifigiúla ar na coinsíneachtaí earraí uile a thagann isteach san Aontas ó thríú tíortha lena áirithiú go gcomhlíonann siad leis na rialacha dá dtagraítear in Airteagal 1(2) de. Go sonrach, ceanglaítear le hAirteagal 47 den Rialachán sin catagóirí áirithe earraí a bheith faoi réir rialuithe oifigiúla ag poist

⁵ Rialachán (CE) Uimh. 1069/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 21 Deireadh Fómhair 2009 lena leagtar síos rialacha sláinte maidir le seachtáirgí ainmhithe agus táirgí díorthaithe nach bhfuil ceaptha lena gcaitheamh ag an duine agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1774/2002 (Rialachán maidir le seachtáirgí ainmhithe) (IO L 300, 14.11.2009, lch. 1).

⁶ Rialachán (AE) 2016/429 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 9 Márta 2016 maidir le galair in-tarchurtha ainmhithe agus lena leasaítear agus lena n-aisghairtear gníomhartha áirithe i réimse na sláinte ainmhithe ('Dlí maidir le Sláinte Ainmhithe') (IO L 84, 31.3.2016, lch. 1).

⁷ Rialachán (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Deireadh Fómhair 2016 maidir le bearta cosantacha i gcoinne lotnaidí plandaí, lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 228/2013, (AE) Uimh. 652/2014 agus (AE) Uimh. 1143/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Treoracha 69/464/CEE, 74/647/CEE, 93/85/CEE, 98/57/CE, 2000/29/CE, 2006/91/CE agus 2007/33/CE ón gComhairle (IO L 317, 23.11.2016, lch. 4).

⁸ Rialachán (AE) 2017/625 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 15 Márta 2017 maidir le rialuithe oifigiúla agus gníomhaíochtaí oifigiúla eile arna ndéanamh lena áirithiú go gcuirfear i bhfeidhm dlí an bhia agus na beatha, rialacha maidir le sláinte agus leas ainmhithe, sláinte plandaí agus táirgí cosanta plandaí, lena leasaítear Rialacháin (CE) Uimh. 999/2001, (CE) Uimh. 396/2005, (CE) Uimh. 1069/2009, (CE) Uimh. 1107/2009, (AE) Uimh. 1151/2012, (AE) Uimh. 652/2014, (AE) 2016/429 agus (AE) 2016/2031 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Rialachán (CE) Uimh. 1/2005 agus (CE) Uimh. 1099/2009 ón gComhairle agus Treoracha 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE agus 2008/120/CE ón gComhairle, agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 854/2004 agus (CE) Uimh. 882/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoracha 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE agus 97/78/CE agus Cinneadh 92/438/CEE ón gComhairle (an Rialachán maidir le Rialuithe Oifigiúla) (IO L 95, 7.4.2017, lch. 1).

rialaithe teorann agus iad ag teacht isteach san Aontas. Sa chás sin, de bhua an Phrótacail, tá feidhm ag na rialacha a leagtar síos i Rialachán (AE) 2017/625 maidir le teacht isteach na gcoinsíneachtaí sin i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe.

- (7) Ina theannta sin, toirmeasctar le Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008 ón gComhairle⁹ táirgí iascaigh a fhaightear ón iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuiriscithe agus neamhrialáilte a allmhairiú isteach san Aontas. Chun éifeachtacht an toirmisc sin a áirithiú, ní fhéadfar táirgí iascaigh a allmhairiú isteach san Aontas ach amháin má bhíonn deimhniúcháin gabhála ag gabháil leo agus má bhíonn siad faoi réir seiceálacha agus fíorúcháin iomchuí.
- (8) Anuas air sin, leagtar síos le Rialachán (AE) Uimh. 576/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁰ na ceanglais sláinte ainmhithe is infheidhme maidir le gluaiseacht neamhthráchtála peataí madraí, cat agus fíréad isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe, maille le rialacha maidir le seiceálacha comhlíontachta agus an ceanglas maidir le doiciméad céannachta, i bhfoirm deimhniú sláinte ainmhithe, a bheidh le rialú ag pointe iontrála taistealaí.
- (9) Chun staid shonrach Thuaisceart Éireann a chur san áireamh, is iomchuí rialacha sonracha a ghlacadh.
- (10) Go sonrach, is iomchuí rialacha sonracha a ghlacadh a bhaineann le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí áirithe earraí miondíola réamhphacáilte le haghaidh tomhaltóirí deiridh, agus coinsíneachtaí áirithe phlandaí le haghaidh plandú, cé is moite de phrátaí síl, innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, agus prátaí síl lena gcur ar an margadh agus lena n-úsáid i dTuaisceart Éireann, chomh maith le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí madraí, cat agus fíréad.
- (11) Ba cheart a chur san áireamh leis na rialacha sonracha sin an fhreagracht atá ar an Ríocht Aontaithe cosaint a thabhairt don tsláinte phoiblí agus do thomhaltóirí i dTuaisceart Éireann i leith earraí miondíola a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe. Dá bhrí sin is iomchuí rialacha sonracha a leagan síos trí mhaolú ar na rialacha a leagtar síos i ngníomhartha áirithe de chuid an Aontais nó codanna díobh a liostaítear in Iarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótacal agus a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo, arb ann dóibh go heisiach chun cosaint a thabhairt don tsláinte phoiblí agus do thomhaltóirí, ionas nach mbeidh feidhm ag na rialacha sin i leith coinsíneachtaí earraí miondíola teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe d'fhonn iad a chur ar an margadh i dTuaisceart Éireann. Dá bhrí sin, mar sin féin, ba cheart feidhm iomlán a bheith fós ag na ngníomhartha sin de chuid an Aontais maidir leis na earraí miondíola

⁹ Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008 ón gComhairle an 29 Meán Fómhair 2008 lena mbunaítear córas Comhphobail chun iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuiriscithe agus neamhrialáilte a chosc, a dhíspreagadh agus a dhíothú, lena leasaítear Rialachán (CEE) Uimh. 2847/93, Rialachán (CE) Uimh. 1936/2001 agus Rialachán (CE) Uimh. 601/2004 agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1093/94 agus Rialachán (CE) Uimh. 1447/1999 (IO L 286, 29.10.2008, lch. 1).

¹⁰ Rialachán (AE) Uimh. 576/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Meitheamh 2013 maidir le gluaiseacht neamhthráchtála peataí agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 998/2003 (IO L 178, 28.6.2013, p. 1).

sin arna n-allmhairiú isteach i dTuaisceart Éireann ó thríú tíortha cé is moite den Ríocht Aontaithe, agus a dtáirgeadh agus a bpróiseáil i dTuaisceart Éireann, ós rud é nach dtagann siad faoi raon feidhme na rialacha sonracha a leagtar síos sa Rialachán seo.

- (12) Is iomchuí a léiriú go mbeidh feidhm ag na forálacha a liostaítear in Iarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótacal cé is moite díobh siúd a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo, maidir le coinsíneachtaí earraí miondíola a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe mura leagtar síos forálacha sonracha sa Rialachán seo. I gcás ina bhfuil feidhm ag forálacha sonracha an Rialacháin seo, agus i gcás ina bhfuil neamhréireachtaí idir na forálacha sonracha sin agus gníomhartha an Aontais, ba cheart tosaíocht a bheith ag na forálacha sonracha sin.
- (13) Ina theannta sin, ba cheart rialacha a leagan síos leis an Rialachán seo maidir le ráthaíochtaí i scríbhinn a bheith le soláthar ag an Ríocht Aontaithe lena áirithiú nach dtagann as cur i bhfeidhm na rialacha sonracha riosca do shláinte ainmhithe nó do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann, éifeacht dhíobhálach ar stádas sláintíochta agus fiteashláintíochta (SPS) ar oileán na hÉireann, riosca méadaithe don tsláinte phoiblí, ainmhithe agus plandaí sa mhargadh inmheánach, riosca méadaithe go gcuirfear táirgí iascaigh a fhaightear ón iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte ar an margadh inmheánach, agus nach mbeidh éifeacht dhíobhálach ar an leibhéal cosanta tomhaltóirí sa mhargadh inmheánach ná ar shláine an mhargaidh sin (ráthaíochtaí i scríbhinn).
- (14) Ba cheart rátaí rialuithe oifigiúla ar leith a bheidh le déanamh ar choinsíneachtaí earraí miondíola ar theacht isteach dóibh sna saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta i dTuaisceart Éireann a bheith san áireamh sna rialacha sonracha, agus ceanglas go mbeidh deimhniú ginearálta ag gabháil leis na coinsíneachtaí sin, a luaithe agus a chuirfidh an Ríocht Aontaithe na ráthaíochtaí i scríbhinn ar fáil. Ba cheart nach mbeadh feidhm ag na rialacha sonracha sin ach amháin nuair a comhlíontar coinníollacha áirithe, lena n-áirítear na hearraí miondíola sin a bheith i gcomhréir leis na rialacha i Rialacháin (AE) 1069/2009, (AE) 2016/429, (AE) 2016/2031 agus (AE) 2017/625, marcáil shonrach a bheith ar na hearraí miondíola, agus na bunaithe le haghaidh sheoladh agus fháil na n-earraí miondíola sin a bheith liostaithe, chomh maith le saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta a thógáil i dTuaisceart Éireann i gcomhréir leis an tréimhse ama a leagtar síos sa Rialachán seo, agus, i ndáil le táirgí iascaigh, coincheap na hiascaireachta neamhdhleathaigh, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte mar a shainíonn an tAontas i gcur i bhfeidhm Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008 a urramú, gan oibleagáid a fhorchur ar an Ríocht Aontaithe na ceanglais deimhniúcháin chéanna agus na nósanna imeachta céanna a leagtar síos sa rialachán a chur i bhfeidhm.
- (15) Anuas air sin, is iomchuí freisin rialacha sonracha a leagan síos maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí earraí miondíola arb é atá iontu bia, cé is moite de tháirgí de thionscnamh ainmhí nó planda nó táirgí ilchodacha, agus ábhar teagmhála bia, ionas nach mbeidh na coinsíneachtaí sin faoi réir na gceanglas deimhniúcháin chéanna agus a bheidh na coinsíneachtaí earraí miondíola de thionscnamh ainmhí nó planda nó táirgí ilchodacha.
- (16) Sna cásanna a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo, i gcás ina laghdaítear rialuithe oifigiúla lena mbaineann deimhniúchán agus seiceálacha ar earraí miondíola a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe, agus

inár gá dá bharr sin a áirithiú go bhfanann na hearraí miondíola sin i dTuaisceart Éireann agus nach ndéanann siad dochar do chosaint sláinte poiblí agus tomhaltóirí ar an margadh inmheánach nó ar a shláine, trí fhaisnéis a chur ar fáil do thomhaltóirí maidir leis na hearraí miondíola sin, is iomchuí go mbeidh rialacha sonracha marcála i bhfeidhm. Ba cheart a áirithiú leis na rialacha sonracha sin faisnéis do na tomhaltóirí agus inrianaitheacht na n-earraí miondíola sin. Ba cheart foráil leo maidir le ceanglais éagsúla le haghaidh marcáil ar an leibhéal bosca, seilf nó táirge aonair. Ba cheart a shainaithint leis na rialacha sonracha sin an gá atá le tréimhsí ama le aghaidh na gceanglas marcála lena n-íosmhéadaítear na hualaigh agus na deacrachtaí a bhíonn ag slabhraí soláthair, chomh maith le gluaiseacht leanúnach earraí miondíola laistigh den Ríocht Aontaithe atá comhsheasmhacht le staid Thuaisceart Éireann mar chuid den Ríocht Aontaithe.

- (17) Is iomchuí foráil maidir le sásraí saincheaptha, chun an críocha aonair a cheadú earraí miondíola, arb é atá iontu tráchtearraí a thagann ó thríú tíortha cé is moite den Ríocht Aontaithe ('earraí miondíola de thionscnamh na coda eile den domhan') de thionscnamh ainmhithe nó planda nó táirgí ilchodacha agus táirgí iascaigh tairbhe a bhaint as na rialacha sonracha a leagtar síos sa Rialachán seo. Ar an gcéad dul síos, i gcás earraí miondíola de thionscnamh na coda eile den domhan de thionscnamh ainmhithe nó planda nó táirgí ilchodacha, d'oibreodh an sásra iomchuí i gcás ina gcinneann an Ríocht Aontaithe a rialacha a oiriúnú laistigh dá hord dlí inmheánach agus i gcomhréir lena ceanglais bhunreachtúla. Chuige sin, is gá nósanna imeachta a leagan síos lena mbaineann oiriúnú na rialacha sin, i gcás ina gcinneadh an Ríocht Aontaithe leas a bhaint as an deis sin, trí bhíthin sásra liostála agus díliostála tráchtearraí, chomh maith le coimircí riachtanacha eile. I gás ina gcinneann an Ríocht Aontaithe a rialacha a oiriúnú, tá sé de shaoirse aici coinníollacha níos déine a chur isteach. Ar an dara dul síos, i dtaca le táirgí iascaigh, is iomchuí rialacha na Ríochta Aontaithe a chur san áireamh lena n-áirithítear nach n-allmhairítear táirgí iascaigh a fhaightear ón iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte isteach sa Ríocht Aontaithe.
- (18) Maidir le coinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, cé is moite de phrátaí síl, agus innealra agus feithicilí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta sular tháinig siad isteach i dTuaisceart Éireann, agus a sheolann oibreoirí gairmiúla i gcodanna eile den Ríocht Aontaithe lena bhfáil ag oibreoirí gairmiúla i dTuaisceart Éireann nó lena ndíol láithreach sa Ríocht Aontaithe tar éis a bhfáil i dTuaisceart Éireann ag oibreoirí gairmiúla, is gá nach riosca doghlactha iad do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann agus don mhargadh inmheánach. Dá bhrí sin, ba cheart teacht isteach na gcoinsíneachtaí sin i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe a bheith faoi réir rialacha sonracha chun a áirithiú nach méadaítear leis na coinsíneachtaí sin an riosca do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann, nach ndéanann siad dochar do stádas fiteashláintíochta oileán na hÉireann nó an riosca do shláinte plandaí a mhéadú sa mhargadh inmheánach nó dochar a dhéanamh dá shláine.
- (19) Maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe coinsíneachtaí tiúbar den speiceas *Solanum tuberosum* L lena phlandú (prátaí síl) a sheolann oibreoirí gairmiúla i gcodanna eile den Ríocht Aontaithe lena bhfáil ag oibreoirí gairmiúla i dTuaisceart Éireann nó lena ndíol láithreach sa Ríocht Aontaithe tar éis a bhfáil i dTuaisceart Éireann ag oibreoirí gairmiúla, is gá nach riosca doghlactha iad do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann agus don mhargadh inmheánach. Dá bhrí sin, ba cheart teacht isteach na gcoinsíneachtaí sin i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe a bheith faoi réir rialacha sonracha

áirithe chun a áirithiú nach méadaítear leis na coinsíneachtaí sin an riosca do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann, nach ndéanann siad dochar do stádas fiteashláintíochta oileán na hÉireann nó an riosca do shláinte plandaí a mhéadú sa mhargadh inmheánach nó dochar a dhéanamh dá shláine.

- (20) De bhrí nach raibh an confadh sa Ríocht Aontaithe leis na blianta fada agus go raibh dianfhaireachas á dhéanamh ar an ionfhabhtú *Echinococcus multilocularis* agus mar gheall ar na ceanglais dhiana ar ghluaiseachtaí madraí, cat agus firéad ar a críoch agus isteach inti a leagtar síos sa dlí náisiúnta, ní dócha go méadófaí le gluaiseacht neamhthráchtála peataí madraí, cat agus firéad, a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe an leibhéal riosca do shláinte ainmhithe i dTuaisceart Éireann agus ar oileán na hÉireann, go ndéanfaí dochar do stádas sláintíochta oileán na hÉireann agus go méadófaí an riosca don tsláinte phoiblí agus ainmhithe ar an margadh inmheánach, dá mbeadh na gluaiseachtaí sin faoi réir rialacha sonracha. Ba cheart a chur san áireamh sna rialacha sonracha sin doiciméad céannachta simplithe a chur ar fáil agus dearbhú i scríbhinn ón úinéir nó ó dhuine údaráithe nach gcuirfear na hainmhithe ar aghaidh ina dhiaidh sin chuig Ballstát. Ina theannta sin, is iomchuí, maidir le peataí madraí, cat agus firéad ó Thuaisceart Éireann, a imíonn go codanna eile den Ríocht Aontaithe agus a fhillann go díreach ansin ar Thuaisceart Éireann, foráil nár cheart iad a aithint ach amháin le trasfhreagróir.
- (21) San am céanna, ba cheart coimircí iomchuí a sholáthar don Aontas lena áirithiú nach dtagann as cur i bhfeidhm na rialacha sonracha riosca do shláinte ainmhithe nó do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann, éifeacht dhíobhálach ar stádas sláintíochta agus fiteashláintíochta (SPS) ar oileán na hÉireann, riosca méadaithe don tsláinte phoiblí, ainmhithe agus plandaí sa mhargadh inmheánach, riosca méadaithe go gcuirfear táirgí iascaigh a fhaightear ón iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte ar an margadh inmheánach, agus nach ndéanfar dochar don leibhéal cosanta tomhaltóirí sa mhargadh inmheánach ná ar shláine an mhargaidh sin (ráthaíochtaí i scríbhinn).
- (22) Dá bhrí sin is iomchuí a fhoráil nach mbeidh feidhm ag na rialacha sonracha maidir le coinsíneachtaí earraí miondíola, plandaí le plandú, prátaí síl, innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, agus na rialacha ar leith maidir le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí madraí, cat agus firéad, ach amháin a luaith a bheidh ráthaíochtaí iomchuí i scríbhinn faighte ag an gCoimisiún ón Ríocht Aontaithe agus nuair a bheidh scrúdú déanta féachaint an bhfuil na coinníollacha maidir le cur i bhfeidhm na rialacha sonracha comhlíonta nó nach bhfuil. Sa chás sin, ba cheart a chumhachtú don Choimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun na rialacha a leagan síos atá riachtanach do chur chun feidhme na rialacha speisialta, lena n-áirítear minicíocht na seiceálacha, foirm chaighdeánach na ndeimhnithe agus na lipéad sláinte plandaí, agus ceanglais mharcála.
- (23) Thairis sin, is iomchuí a cheangal ar an gCoimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena leagtar síos bearta coimirce chun aghaidh a thabhairt ar fhadhbanna sonracha a eascraíonn i gcomhthéacs oibriú na rialacha a leagtar síos sa Rialachán seo i gcás inarb ann d'fhianaise nach bhfuil an Ríocht Aontaithe ag déanamh bearta iomchuí chun dul i ngleic le sáruithe tromchúiseacha nó sáruithe leantacha eile ar na rialacha sonracha sin.
- (24) Anuas air sin, is iomchuí a cheangal ar an gCoimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh chun cur i bhfeidhm na rialacha sonracha uile nó cuid díobh a leagtar síos sa Rialachán seo a chur ar fionraí i gcás nach gcomhlíontar réamhchoinníoll riachtanach,

nó nach gcomhlíontar a thuilleadh é, ar oibriú na rialacha sonracha sin, amhail na saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta a chur i gcrích, nó i gcás ina mainníonn an Ríocht Aontaithe go sistéamach na rialacha sonracha a leagtar síos sa Rialachán seo a chomhlíonadh. Sa chás sin, is iomchuí foráil a dhéanamh maidir le sásra faisnéise agus comhairliúcháin foirmiúil lena mbaineann tréimhsí ama soiléire ar cheart don Choimisiún gníomhú lena linn.

- (25) Maidir leis na rialacha sonracha a leagtar síos sa Rialachán seo maidir le teacht isteach coinsíneachtaí earraí miondíola i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe, i gcás ina gcuirtear ar fionraí iad, ba cheart feidhm a bheith ag na rialacha arís a leagtar síos i ngníomhartha áirithe de chuid an Aontais nó codanna díobh a liostaítear in Iarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótacal agus a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo maidir leis na coinsíneachtaí sin.
- (26) Chun Iarscríbhinní I go V a ghabhann leis an Rialachán seo, go háirithe, a leasú, chun an liosta de ghníomhartha de chuid an Aontais nó cuid díobh a oiriúnú dá maolaítear dá bhforálacha, tuilleadh mionsonraí a leagan síos maidir le hoibriú na rialacha sonracha a bhaineann leis na saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta, liostú na mbunaíochtaí, faireachán ar na sásraí, agus marcáil earraí miondíola, i gcomhréir leis na critéir iomchuí agus chun go bhféadfaidh an Coimisiún bearta fionraí a dhéanamh i gcás ina mainníonn an Ríocht Aontaithe go sistéamach na rialacha sonracha a leagtar síos sa Rialachán seo a chomhlíonadh, ba cheart an chumhacht chun gníomhartha a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 290 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a tharmligean chuig an gCoimisiún. Ba cheart foráil freisin maidir le nós imeachta práinne chun freagairt éifeachtach thapa a áirithiú do riosca méadaithe don tsláinte ainmhí, plandaí nó phoiblí. Tá sé tábhachtach, go háirithe, go rachadh an Coimisiún i mbun comhairliúcháin iomchuí le linn a chuid oibre ullmhúcháin, lena n-áirítear ar leibhéal na saineolaithe, agus go ndéanfaí na comhairliúcháin sin i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr¹¹. Go sonrach, chun rannpháirtíocht chomhionann in ullmhú na ngníomhartha tarmligthe a áirithiú, faigheann Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle na doiciméid uile ag an am céanna leis na saineolaithe sna Ballstáit, agus bíonn rochtain chórasach ag a gcuid saineolaithe ar chruinnithe ghrúpaí saineolaithe an Choimisiúin a bhíonn ag déileáil le hullmhú na ngníomhartha tarmligthe.
- (27) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha le haghaidh chur chun feidhme an Rialacháin seo a áirithiú, maidir leis na rátaí rialuithe sonracha ar leith agus an deimhniú ginearálta, a fhoirm chaighdeánach sin san áireamh, an liosta tráchtearraí de thionscnamh ainmhí nó planda nó táirgí ilchodacha de thionscnamh tríú tíortha ar cheart feidhm a bheith ag na rialacha sonracha a leagtar síos sa Rialachán seo maidir leo, liosta de Stáit bhrataí na soitheach a ghabhann táirgí iascaigh ar cheart feidhm a bheith ag na rialacha sonracha ina leith, an fhoirm chaighdeánach den lipéad sláinte plandaí le haghaidh plandaí le haghaidh plandú, innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, agus le haghaidh prátaí síl, an fhaisnéis atá le cur isteach sa doiciméad um thaisteal le peataí agus coinníollacha agus bearta coimíree iomchuí chun aghaidh ar fhadhbanna sonracha i gcomhthéacs oibriú na rialacha a leagtar síos sa Rialachán seo i gcás inarb ann d'fhianaise nach ndéanann an Ríocht Aontaithe bearta iomchuí chun dul i ngleic le sáruithe tromchúiseacha nó leantacha ar

¹¹ Comhaontú Idirinstitiúideach idir Parlaimint na hEorpa, Comhairle an Aontais Eorpaigh agus an Coimisiún Eorpach maidir le Reachtóireacht Níos Fearr (IO L 123, 12.5.2016, lch. 1).

na coinníollacha a leagtar síos, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún¹².

- (28) Chun freagairt éifeachtach thapa a áirithiú do riosca méadaithe don tsláinte phoiblí, ainmhithe agus planda nó don chosaint a thugtar do thomhaltóirí, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún chun bearta éigeandála a leagan síos. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ón gComhairle¹³.
- (29) Is iomchuí foráil maidir le hidirthréimhse chun ceanglais marcála a chur i bhfeidhm maidir le hearraí miondíola atá ar an margadh cheana féin.

TAR ÉIS AN RIALACHÁN SEO A GHLACADH

Cuid 1

Ábhar, raon feidhme agus sainmhínithe

Airteagal 1

Ábhar agus raon feidhme

1. Leagtar síos sa Rialachán rialacha sonracha a bhaineann le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe an méid seo a leanas:
 - (a) coinsíneachtaí áirithe earraí miondíola lena gcur ar an margadh i dTuaisceart Éireann don tomhaltóir deiridh;
 - (b) coinsíneachtaí áirithe de phlandaí le haghaidh plandú agus innealra agus feithiclí a bhí á n-oibriú chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, agus prátaí síl lena gcur ar an margadh agus a n-úsáid i dTuaisceart Éireann;

Leagtar síos freisin sa Rialachán seo rialacha sonracha a bhaineann le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí madraí, cat agus firéad isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe.
2. De mhaolú ar na forálacha a liostaítear in Iarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótacal maidir le hÉirinn/Tuaisceart Éireann (an Prótacal) agus a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo, ní bheidh feidhm ag na forálacha sin maidir le coinsíneachtaí earraí miondíola a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe lena gcur ar an margadh i dTuaisceart Éireann a thagann faoi raon feidhme Chuid 2 den Rialachán seo. Beidh feidhm ag na forálacha a liostaítear in Iarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótacal cé is moite díobh siúd a liostaítear in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo, maidir le coinsíneachtaí earraí miondíola a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe lena gcur ar an margadh i dTuaisceart Éireann mura leagtar síos forálacha níos sonraí sa Rialachán seo.

¹² Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

¹³ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13).

3. Leagtar síos leis an Rialachán seo freisin rialacha maidir le cur i bhfeidhm na rialacha sonracha a leagtar síos sa Rialachán seo a chur ar fionraí.

Airteagal 2

Sainmhínithe

Chun críocha an Rialacháin seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:

- (a) ciallaíonn ‘coinsíneacht’ earraí a chumhdaítear leis an deimhniú oifigiúil céanna, an fianú céanna nó aon doiciméad eile, seolta ar an modh iompair céanna agus, i leith earraí miondíola, a sheolann an bhunaíocht liostaithe i gcodanna eile den Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann agus a sheachadtar chuig an mbunaíocht liostaithe chéanna i dTuaisceart Éireann, agus, maidir le plandaí le haghaidh plandú, prátaí síl san áireamh, agus innealra agus feithiclí a oibrítear chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, arna sheoladh ag oibreoirí gairmiúla i gcodanna den Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann agus arna bhfáil ag oibreoir gairmiúil i dTuaisceart Éireann;
- (b) ciallaíonn ‘earraí miondíola’ na hearraí seo a leanas a sheachadtar ag críochfoirt dáihte, lena n-áirítear críochfoirt ina ndáiltear earraí miondíola faoi theocht rialaithe, ionaid dáihte ollmhargaí agus asraonta mórdhíola, díolphointí, nó a sheachadtar go díreach chuig an tomhaltóir deiridh, lena n-áirítear ag oibreoirí lónadóireachta, i gceaintíní monarchan, trí lónadóireacht institiúideach, ag bialanna, agus ag oibreoirí seirbhísí comhchosúla agus siopaí:
 - (i) táirgí de thionscnamh ainmhí nó planda;
 - (ii) plandaí seachas plandaí le haghaidh plandú, mar a liostaítear i ngníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le hAirteagail 72(1), 73 agus 74(1) de Rialachán (AE) 2016/2031;
 - (iii) táirgí ilchodacha;
 - (iv) bia seachas an bia dá dtagraítear in (i), (ii) agus (iii);
 - (v) ábhar teagmhála bia;
 - (vi) bia peataí agus ábhar coganta do mhadraí atá ullamh lena ndíol a thagann faoi raon feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1069/2009;
- (c) ciallaíonn ‘cur ar an margadh’ earraí dá dtagraítear in Airteagal 1(1), pointí (a) agus (b), a choinneáil ag oibreoir chun na críche iad a dhíol, lena n-áirítear iad a thairiscint lena ndíol nó aon fhoirm aistrithe eile, bíodh sin saor in aisce nó ná bíodh, agus díol, dáileadh, agus foirmeacha aistrithe eile na n-earraí sin;
- (d) ciallaíonn “tomhaltóir deiridh” an tomhaltóir deiridh earra miondíola nach n-úsáidfidh é mar chuid d’oibríocht gnólachta nó de ghníomhaíocht gnólachta ar bith;
- (e) ciallaíonn ‘earraí miondíola de thionscnamh na coda eile den domhan’ earraí miondíola arb é atá iontu tráchtearraí a thagann ó thríú tíortha cé is moite den Ríocht Aontaithe agus a allmhairítear isteach i gcodanna den Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann;
- (f) ciallaíonn ‘táirgí ainmhí’ earraí miondíola atá ceaptha lena gcaitheamh ag an duine arb é atá iontu an méid seo a leanas:
 - (i) bia de bhunadh ainmhíoch, lena n-áirítear mil agus fuil;

- (ii) moilisc dhébhlaoscacha bheo, eicínideirmigh bheo, túinicigh bheo agus gastrapóid mhuirí bheo atá ceaptha lena gcaitheamh ag an duine;
- (iii) ainmhithe eile atá le hullmhú d'fhonn iad a sholáthar i riocht beo don tomhaltóir deiridh;
- (g) ciallaíonn ‘táirgí de bhunadh plandaí’ atá ceaptha lena gcaitheamh ag an duine arb é atá iontu plandaí agus táirgí nó táirgí uathu, ábhar próiseáilte san áireamh;
- (h) ciallaíonn ‘bia peataí agus ábhar coganta do mhadraí atá ullamh lena ndíol’ bia peataí agus ábhar coganta do mhadraí atá pacáilte i bpacáistí atá ullamh lena ndíol agus atá le húsáid ag an tomhaltóir deiridh;
- (i) ciallaíonn ‘táirgí ilchodacha’ earraí miondíola atá ceaptha lena gcaitheamh ag an duine ina bhfuil táirgí de bhunadh plandaí agus táirgí próiseáilte de bhunadh ainmhí;
- (j) ciallaíonn ‘bia’ nó bia-earra’ bia mar a shainmhínítear in Airteagal 2 de Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁴;
- (k) ciallaíonn ‘ráta rialuithe oifigiúil ar leith’ an ráta rialuithe oifigiúil a leagtar síos i ngníomh cur chun feidhme i gcomhréir le hAirteagal 4(3);
- (l) ciallaíonn ‘deimhniú ginearálta’ doiciméad páipéir nó leictreonach arna shíniú ag oifigeach deimhniúcháin na n-údarás inniúil le haghaidh coinsíneacht earraí miondíola agus lena soláthraítear dearbhú a bhaineann le comhlíontacht na gceanglas a leagtar síos sa Rialachán seo;
- (m) ciallaíonn ‘réamhphacáilte’ aon ní amháin atá ullamh lena chur i láthair amhlaidh don tomhaltóir deiridh agus d’oibreoirí lónadóireachta, arb éard atá ann an bia agus an phacáistíocht inar cuireadh é roimh é a chur ar díol, cibé acu a dhéantar leis an bpacáistíocht na hearraí miondíola a chlúdach go hiomlán nó go páirteach, ach ar aon chuma, ar pacáistíodh é ar bhealach nach féidir a bhfuil ann a athrú gan an phacáistíocht a oscailt nó a athrú;
- (n) ciallaíonn ‘marcáil’ aon chlib, branda, marc, ábhar thuairiscithe pictiúrtha nó eile, a dhéantar a scríobh, a chló, a stionsalú, a mharcáil, a chabhradh, a bhrú anuas nó a cheangal de phacáistiú earra miondíola nó ar an mbosca ina bhfuil sé agus nach féidir a bhaint nó a thréigean go héasca;
- (o) ciallaíonn “táirgí iascaigh” táirgí iascaigh mar a shainmhínítear iad in Airteagal 2, pointe (8), de Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008;
- (p) ciallaíonn ‘bunaíocht’ aonad de ghnólacht a sheolann nó a fhaigheann earraí miondíola;
- (q) ciallaíonn ‘bunaíocht liostaithe’ bunaíocht a liostaítear i gcomhréir le hAirteagal 8;
- (r) ciallaíonn ‘saoráid iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta’ post rialaithe mar a shainmhínítear iad in Airteagal 3, pointe (38), de Rialachán (AE) Uimh. 2017/625; agus pointe iontrála taistealaí mar a shainmhínítear iad in Airteagal 3, pointe (k), de Rialachán (AE) Uimh. 576/2013; an dá rud i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar síos sna Rialacháin sin;

¹⁴ Rialachán (CE) Uimh. 178/2002 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 28 Eanáir 2002 lena leagtar síos prionsabail ghinearálta agus ceanglais ghinearálta maidir le dlí an bhia, lena mbunaítear an tÚdarás Eorpach um Shábháilteacht Bia agus lena leagtar síos nósanna imeachta in ábhair a bhaineann le sábháilteacht bia (IO L 31, 1.2.2002, lch. 1).

- (s) ciallaíonn ‘stádas SPS’ stádas sláinte mar a shainítear in Airteagal 4, pointe 34, de Rialachán (AE) 2016/429 nó an stádas lotnaide mar a shainítear sna Caighdeáin Idirnáisiúnta maidir le Bearta Fíteashláintíochta 05 arna nuashonrú¹⁵.
- (t) ciallaíonn ‘táirgí déiríochta’ táirgí déiríochta mar a shainmhínítear iad in Iarscríbhinn I, pointe 7.2, a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 853/2004;
- (u) ciallaíonn ‘feoil’ feoil mar a shainmhínítear in Iarscríbhinn I, pointe 1, de Rialachán (CE) Uimh. 853/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁶
- (v) ciallaíonn ‘lipéid sláinte plandaí’ aon chlib, branda, marc, ábhar thuairiscithe pictiúrtha nó eile, a dhéantar a scríobh, a chló, a stionsalú, a mharcáil, a chabhradh, a bhrú anuas nó a cheangal de phacáistiú earra miondíola nó ar an mbosca ina bhfuil sé agus nach féidir a bhaint nó a thréigean go héasca, a eisítear go hoifigiúil nó faoi mhaoirseacht oifigiúil i gcomhréir le hAirteagal 10 nó 11, chun go mbeidh sé ag gabháil le coinsíneachtaí de phlandaí le haghaidh plandú, lena n-áirítear prátaí síl agus innealra agus feithiclí a oibrítear chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta;
- (w) ciallaíonn ‘peataí’ peataí de na speicis a liostaítear i gCuid A d’Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 576/2013, is iad sin madraí, cait agus firéid;
- (x) ciallaíonn ‘doiciméad um thaisteal le peataí’ doiciméad páipéir nó leictreonach arna n-eisiúint ag údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe maidir le gluaiseacht neamhthráchtála peataí isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe.

Cuid 2

Rialacha sonracha maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann coinsíneachtaí áirithe earraí miondíola de thionscnamh codanna eile den Ríocht Aontaithe, nó a thagann ó Bhallstát, nó earraí ón gcuid eile den domhan, lena gcur ar an margadh i dTuaisceart Éireann

Airteagal 3

Ábhar agus raon feidhme Chuid 2

Beidh feidhm ag na rialacha sonracha a leagtar síos sa Chuid seo maidir leis na hearraí miondíola seo a leanas:

- (a) táirgí de thionscnamh ainmhí nó planda, plandaí cé is moite de phlandaí atá beartaithe le plandú, agus bia peataí agus ábhar coganta do mhadraí atá ullamh lena ndíol, dá dtagraítear in Airteagal 2, pointe (b) (i), (ii) agus (vi);
- (b) táirgí ilchodacha dá dtagraítear in Airteagal 2, pointe (b)(iii);
- (c) bia dá dtagraítear in Airteagal 2, pointe (b)(iv);
- (d) ábhar teagmhála bia dá dtagraítear in Airteagal 2, pointe (b)(v).

¹⁵ <https://www.ippc.int/en/publications/622/>

¹⁶ Rialachán (CE) Uimh. 853/2004 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2004 lena leagtar síos rialacha sonracha sláinteachais le haghaidh bia de bhunadh ainmhíoch (IO L 139, 30.4.2004, lch. 55).

Airteagal 4

Rialacha sonracha maidir le coinsíneachtaí earraí miondíola dá dtagraítear in Airteagal 3, pointí (a) agus (b)

1. Teacht isteach earraí miondíola, dá dtagraítear in Airteagal 3, pointí (a) agus (b), i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus a gcur ar an margadh i dTuaisceart Éireann, beidh siad faoi réir rialacha sonracha maidir le rátaí rialuithe oifigiúla ar leith agus deimhniúcháin ginearálta i gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha seo a leanas agus sa chás sin amháin:
 - (a) tá na hearraí miondíola réamhphacáilte agus tá marcáil orthu i gcás ina gceanglaítear sin i gcomhréir le hAirteagal 6;
 - (b) comhlíonann na hearraí miondíola aon cheann den mhéid seo a leanas:
 - (i) is de thionscnamh codanna eile den Ríocht Aontaithe iad cé is moite de Thuaisceart Éireann;
 - (ii) is de thionscnamh Ballstáit iad;
 - (iii) is earraí iad de thionscnamh na coda eile den domhan iad, arb é atá iontu tráchtearraí nach bhfuil faoi réir na rialacha sláinte ainmhithe agus plandaí dá dtagraítear in Airteagal 1(2), pointí (d), (e) agus (g), de Rialachán (AE) 2017/625;
 - (iv) is earraí miondíola de thionscnamh na coda eile den Domhan iad a chomhlíonann na rialacha sonracha a leagtar síos in Airteagal 9;
 - (v) i gcás táirgí iascaigh, ba rud é:
 - arna ngabháil ag soitheach a bhfuil bratach na Ríochta Aontaithe ar foluain aige agus arna gcur i dtír i gcodanna eile de Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann, nó
 - arna ngabháil ag soitheach a bhfuil bratach Ballstáit ar foluain aige nó bratach triú tír nach í an Ríocht Aontaithe í a liostaítear i ngníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 9(4), agus arna allmhairiú isteach i gcodanna den Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann;
 - (c) go gcomhlíonann na hearraí miondíola na rialacha sonracha a leagtar síos i Rialachán (CE) Uimh. 1069/2009, (AE) 2016/429, (AE) 2016/2031 agus (AE) 2017/625 agus i gcás táirgí iascaigh, urramaíonn siad coincheap na hiascaireachta neamhdhleathaigh, neamhthuaisceithe agus neamhrialáilte mar a shainítear é ag an gCoimisiún i gcur chun feidhme Rialachán (CE) Uimh. 1005/2008;
 - (d) níl na hearraí miondíola le cur ar an margadh ach amháin i dTuaisceart Éireann do thomhaltóirí deiridh;
 - (e) seoltar na hearraí miondíola ó bhunaíochtaí liostaithe i gcodanna den Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann agus faightear iad i mbunaíochtaí liostaithe i dTuaisceart Éireann;
 - (f) cuirtear na hearraí i láthair le haghaidh rialuithe oifigiúla ag saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta an chéad teachta isteach i dTuaisceart Éireann i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/625;

(g) tá ráthaíochtaí i scríbhinn curtha ar fáil ag an Ríocht Aontaithe go ndéantar rialuithe oifigiúla éifeachtacha ar choinsíneachtaí earraí miondíola ag saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta an chéad teachta isteach i dTuaisceart Éireann, a chomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (AE) 2017/625, go ndéantar rialuithe oifigiúla a léirítear le plan um rialú, agus faireachán i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach i gCuid 1 d'Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo lena gcumhdaítear gluaiseachtaí na n-earraí miondíola sin ó shaoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta an chéad teachta isteach i dTuaisceart Éireann chuig an mbunaíocht ceann scribe liostaithe chun a áirithiú go bhfuil na coinsíneachtaí sin ceaptha lena ndíol ag bunaíochtaí liostaithe i dTuaisceart Éireann agus leis sin amháin, agus nach n-aistreofar ina dhiaidh sin iad chuig Ballstát; soláthraítear leis na ráthaíochtaí i scríbhinn sin cinnteacht don Aontas nach méadaítear leis na rátaí rialuithe oifigiúla ar leith agus an deimhniú ginearálta na rioscaí do shláinte ainmhithe nó do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann, nach ndéanann siad dochar do stádas fiteashláintíochta oileán na hÉireann, don riosca don tsláinte phoiblí, ainmhithe nó plandaí sa mhargadh inmheánach, nach méadaítear an riosca go gcuirfear táirgí iascaigh a fhaightear ón iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte ar an margadh inmheánach, agus nach ndéantar dochar don leibhéal cosanta tomhaltóirí sa mhargadh inmheánach ná dá shláine;

(h) tá gníomh cur chun feidhme glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le mír 3 den Airteagal seo agus níl bearta déanta aige i gcomhréir le mír 4 den Airteagal seo nó i gcomhréir le hAirteagal 14.

2. Maidir leis an deimhniú ginearálta dá dtagraítear i mír 1, a eiseoidh údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe, agus lena ndeimhneofar go gcomhlíonann na hearraí miondíola sa choinsíneacht na ceanglais a leagtar síos i mír 1, pointí (a) go (f), beidh sé ag gabháil leis na coinsíneachtaí earraí miondíola.

3. I gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha lena mbaineann ráthaíochtaí i scríbhinn a leagtar síos i mír 1, pointe (g), agus rialuithe an Choimisiúin á gcur san áireamh maidir le comhlíonadh na gceanglas le haghaidh saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta a leagtar amach in Iarscríbhinn II, féadfaidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, na rátaí rialuithe oifigiúla ar leith a leagan síos, na rialacha maidir leis na rialuithe oifigiúla sin, agus an deimhniú ginearálta caighdeánach i leith na coinsíneachtaí dá dtagraítear i mír 1.

Déanfar na rátaí seiceálacha céannachta, lena n-áirítear ar an gcomhlíontacht le mír 1, pointe (a), den Airteagal seo, agus Airteagal 5(1), pointe (a), a oiriúnú ag brath ar an méid a dhéantar cineálacha éagsúla earraí miondíola a mharcáil go haonarach.

I gcás ina gcomhlíontar na ceanglais mharcála a leagtar síos in Airteagal 6(1), pointe (b), laghdófar na rátaí seiceálacha céannachta ar leith go 8 % de na coinsíneachtaí uile.

I gcás ina gcomhlíontar na ceanglais mharcála a leagtar síos in Airteagal 6(1), pointe (c), laghdófar na rátaí seiceálacha céannachta ar leith go 5 % de na coinsíneachtaí uile.

Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 18(2).

4. Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar chur i bhfeidhm na rialacha sonracha maidir le rátaí oifigiúla ar leith ag an Ríocht Aontaithe maidir le coinsíneachtaí agus an deimhniú ginearálta dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2.

I gcás inarb ann d'fhianaise, amhail tuairisc chigireachta de chuid an Aontais, sonraí maidir le méideanna trádála i dtáirgí fíona, iniúchadh, nó fógra faoin gcóras bainistíochta faisnéise le haghaidh rialuithe oifigiúla dá dtagraítear in Airteagal 131 de Rialachán (AE) 2017/625 (IMSOC) nó faoi Chóras Faisnéise na Talmhaíochta Orgánaí (OFIS) arna chur ar fáil ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 43 de Rialachán (AE) 2018/848 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁷ (OFIS), nach bhfuil bearta iomchuí á ndéanamh ag an Ríocht Aontaithe chun dul i ngleic le sáruithe tromchúiseacha nó leantacha ar na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1, pointí (a) go (g), den Airteagal seo, glacfaidh an Coimisiún, tar éis dó an Ríocht Aontaithe a chur ar an eolas agus dul i gcomhairle léi go cuí, gníomh cur chun feidhme a ghlacadh, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3) den Rialachán seo lena leagfar síos coinníollacha agus bearta cuí ar leith, lena n-áirítear srianta sealadacha nó buana ar chur chun feidhme na rialacha sonracha maidir le coinsíneachtaí nó bunaíochtaí áirithe nó lena leasaítear an gníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le mír 3 den Airteagal seo.

5. Féadfaidh údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe cinneadh gan táillí nó muirir a bhailiú le haghaidh na rialuithe oifigiúla ar na hearraí miondíola dá dtagraítear i mír 1.

Airteagal 5

Rialacha sonracha maidir le coinsíneachtaí earraí miondíola dá dtagraítear in Airteagal 3, pointí (c) agus (d)

1. Teacht isteach earraí miondíola, dá dtagraítear in Airteagal 3, pointí (c) agus (d), i dThuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus a gcur ar an margadh i dThuaisceart Éireann, beidh siad faoi réir rialacha sonracha maidir le rátaí rialuithe oifigiúla ar leith agus deimhniúcháin ginearálta i gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha seo a leanas agus sa chás sin amháin:
- (a) tá siad réamhphacáilte agus tá marcáil orthu i gcás ina gceanglaítear sin i gcomhréir le hAirteagal 6;
 - (b) comhlíonann siad aon cheann den mhéid seo a leanas:
 - (i) is de thionscnamh codanna eile den Ríocht Aontaithe iad cé is moite de Thuaisceart Éireann;
 - (ii) is de thionscnamh Ballstáit iad;
 - (iii) is earraí iad de thionscnamh na coda eile den domhan iad, arb é atá iontu tráchtearraí nach bhfuil faoi réir na rialacha sláinte ainmhithe agus plandaí dá dtagraítear in Airteagal 1(2), pointí (d), (e) agus (g), de Rialachán (AE) 2017/625, ná na rialacha a bhaineann le táirgí iascaigh a leagtar síos i Rialachán (CE) 1005/2008;

¹⁷ Rialachán (AE) 2018/848 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2018 maidir le táirgeadh orgánach agus lipéadú táirgí orgánacha agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 834/2007 ón gComhairle (IO L 150, 14.6.2018, lch. 1).

- (c) níl siad le cur ar an margadh ach amháin i dTuaisceart Éireann do thomhaltóirí deiridh;
- (d) seoltar iad ó bhunaíochtaí liostaithe i gcodanna den Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann agus faightear iad i mbunaíochtaí liostaithe i dTuaisceart Éireann;
- (e) cuirtear i láthair iad le haghaidh rialuithe oifigiúla ag saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta an chéad teachta isteach i dTuaisceart Éireann i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/625;
- (f) tá ráthaíochtaí i scríbhinn curtha ar fáil ag an Ríocht Aontaithe go ndéantar rialuithe oifigiúla éifeachtacha ar choinsíneachtaí earraí miondíola ag saoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta an chéad teachta isteach i dTuaisceart Éireann, a chomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (AE) 2017/625, go ndéantar rialuithe oifigiúla a léirítear le plan um rialú, agus faireachán i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach i gCuid 1 d'Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Rialachán seo lena gcumhdaítear gluaiseachtaí na n-earraí miondíola sin ó shaoráidí iniúchta maidir le bearta sláintíochta agus fiteashláintíochta an chéad teachta isteach i dTuaisceart Éireann chuig an mbunaíocht ceann scribe liostaithe chun a áirithiú go bhfuil na coinsíneachtaí sin ceaptha lena ndíol ag bunaíochtaí liostaithe i dTuaisceart Éireann agus leis sin amháin, agus nach n-aistreofar ina dhiaidh sin iad chuig Ballstát; soláthraítear leis na ráthaíochtaí i scríbhinn sin cinnteacht don Aontas nach méadaítear leis na rátaí rialuithe oifigiúla ar leith agus an deimhniú ginearálta na rioscaí don tsláinte phoiblí sa mhargadh inmheánach, agus nach ndéantar dochar don leibhéal cosanta tomhaltóirí sa mhargadh inmheánach ná dá shláine;
- (g) tá deimhniúchán ginearálta ag gabháil leo atá i gcomhréir leis an gcaighdeán a leagtar síos i ngníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 4(3);
- (h) tá gníomh cur chun feidhme glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 4 (3) den Airteagal seo agus níl bearta déanta aige i gcomhréir le hAirteagal 4(4) agus mír 2 den Airteagal seo nó i gcomhréir le hAirteagal 14.

2. Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar an gcur i bhfeidhm ag an Ríocht Aontaithe ar na coinníollacha, dá dtagraítear i mír 1 maidir le teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe na gcoinsíneachtaí sin agus a gcur ar an margadh i dTuaisceart Éireann.

I gcás inarb ann d'fhianaise, amhail tuairisc chigireachta de chuid an Aontais, iniúchadh, nó fógra faoi IMSOC nó OFIS, nach bhfuil bearta iomchuí á ndéanamh ag an Ríocht Aontaithe chun dul i ngleic le sáruithe tromchúiseacha nó leantacha ar na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1, pointí (a) go (g), den Airteagal seo, glacfaidh an Coimisiún, tar éis dó an Ríocht Aontaithe a chur ar an eolas agus dul i gcomhairle léi go cuí, gníomh cur chun feidhme a ghlacadh, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3) lena leagtar síos coinníollacha agus bearta cuí ar leith, nó lena leasaítear an gníomh cur chun feidhme i gcomhréir le hAirteagal 4(3).

3. Féadfaidh údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe cinneadh gan táillí nó muirir a bhailiú le haghaidh na rialuithe oifigiúla ar na hearraí miondíola dá dtagraítear i mír 1.

Airteagal 6

Earraí miondíola a mharcáil

1. Déanfar earraí miondíola a mharcáil i gcomhréir leis na ceanglais seo a leanas:
 - (a) ón 1 Deireadh Fómhair 2023, déanfar na hearraí miondíola uile a mharcáil i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn IV, pointí 2 agus 3, cé is moite de na hearraí miondíola seo a leanas a mbeidh marcáil aonair orthu i gcomhréir le hIarscríbhinn IV, pointe 1:
 - (i) feoil réamhphacáilte, táirgí feola réamhphacáilte agus feoil arna pacáil san áitreabh díola;
 - (ii) bainne réamhphacáilte, táirgí déiríochta réamhphacáilte agus táirgí déiríochta arna bpacáil san áitreabh díola a liostaítear i gCuid 1 d'Iarscríbhinn V;
 - (b) ón 1 Deireadh Fómhair 2024, beidh marcáil aonair ar bhainne agus gach táirge déiríochta i gcomhréir le hIarscríbhinn IV, pointe 1;
 - (c) ón 1 Iúil 2025, beidh marcáil aonair ar na hearraí miondíola uile i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar in Iarscríbhinn IV, pointe 1, ach amháin ar na hearraí miondíola liostaítear i gCuid 2 d'Iarscríbhinn V, earraí a mharcálfar i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn IV, pointí 2 agus 3.
2. De mhaolú ar mhír 1:
 - (a) earraí aonair a dhíoltar gan phacáiste nó de réir meáchain ar an áitreabh díola arna iarraidh sin ag an tomhaltóir, lena n-áirítear earraí gan phacáiste a phróiseáiltear agus a dhíoltar ar an áitreabh díola a dhíolann miondíoltóir lena gcaitheamh ag an tomhaltóir, déanfar é a mharcáil i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn IV, pointí 2 agus 3.
 - (b) earraí aonair a chuireann oibreoir lónadóireachta ar fáil i gceaintíní monarchan, le lónadóireacht institiúideach, i mbialanna agus ag oibreoirí seirbhísí bia comhchosúla eile, lena gcaitheamh go díreach ar an láthair, ní bheidh sé de cheangal marcáil a bheith orthu.
3. Cumhachtófar don Choimisiún gníomh tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagail 16, agus 17 lena leasaítear Iarscríbhinn IV trí na ceanglais mharcála a oiriúnú mar fhreagairt ar fhorbairtí teicniúla nó oibríochtúla.
4. Déanfaidh an Coimisiún faireachán féachaint an bhfuil na hearraí miondíola uile marcáilte i gcomhréir le mír 1.

I gcás ina bhfuil fianaise ann, amhail tuairisc chigireachta de chuid an Aontais, iniúchadh, nó fógra faoi IMSOC nó OFIS, nó sonraí maidir le méideanna trádála i dtáirgí fíona, nach gcomhlíonann earraí miondíola na ceanglais a leagtar síos san Airteagal seo nó ina bhfaightear iad i mBallstát, féadfaidh an Coimisiún Iarscríbhinní IV agus V a leasú, trí bhíthin gníomh tarmligthe, arna ghlacadh i gcomhréir le hAirteagail 16 agus 17.
5. Cumhachtófar don Choimisiún gníomh tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagail 16 agus 17 chun an liosta earraí a leasú a leagtar amach i gCuid 2 d'Iarscríbhinn V, i gcomhréir leis na critéir seo a leanas:
 - (a) cuirfear earraí miondíola leis an liosta sin i gcás nach bhfuil ceanglas ann a thuilleadh marcáil aonair a bheith air toisc nach bhfuil ceanglas a thuilleadh

rialuithe oifigiúla a dhéanamh ag poist rialaithe teorann i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/625;

- (b) bainfear earra miondíola den liosta sin i gcás nach bhfuil ceanglas ann a thuilleadh marcáil aonair a bheith air chun críocha Airteagail 4 agus 5 den Rialachán seo, nó i gcás ina bhfuil ceanglas maidir le rialuithe oifigiúla i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/625;
6. I gcás ina bhfuil an Coimisiún in ann a mheasúnú i gcomhréir le hAirteagal 9(1) agus (3) go bhfuil feidhm ag na rialacha faisnéise maidir leis an tsláinte phoiblí agus faisnéis tomhaltóirí a leagtar síos i ngníomhartha an Aontais nó i gcodanna díobh a liostaítear agus a shonraítear in Iarscríbhinn I faoi dhlí náisiúnta na Ríochta Aontaithe, féadfaidh sé gníomh tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 16 chun Iarscríbhinn V a leasú trí chatagóirí earraí rialta miondíola a chur isteach atá údaraithe lena marcáil i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn IV, pointí 2 agus 3.

I gcás nach bhfuil sé curtha in iúl ag an Ríocht Aontaithe don Choimisiún go bhfuil feidhm ag gníomh de chuid an Aontais nó leasú ar ghníomh de chuid an Aontais faoina dlí náisiúnta agus nach bhfuil fianaise ina leith sin curtha ar fáil aici i gcomhréir le hAirteagal 9(5), glacfaidh an Coimisiún gníomh tarmligthe i gcomhréir le hAirteagail 16 agus 17 lena mbainfear na catagóirí earraí miondíola lena mbaineann den liosta earraí miondíola a leagtar amach in Iarscríbhinn V.

Airteagal 7

Faireachán a dhéanamh ar earraí miondíola

1. Déanfaidh údarais na Ríochta Aontaithe faireachán ar na coinsíneachtaí earraí miondíola a thagann isteach i dTuaisceart Éireann chodanna eile den Ríocht Aontaithe i gcomhréir leis na ceanglais faireacháin a leagtar amach i gCuid 1 d'Iarscríbhinn III.
2. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagail 16 agus 17 chun Cuid 1 d'Iarscríbhinn a III a leasú trí na ceanglais faireacháin a oiriúnú d'fhorbairtí teicniúla agus oibríochtúla chun críocha faireachán a dhéanamh ar na coinsíneachtaí earraí miondíola.

Airteagal 8

Bunaíochtaí a liostú chun críoch seoladh coinsíneachtaí earraí miondíola go Tuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus a bhfáil i dTuaisceart Éireann

1. Déanfar coinsíneachtaí earraí miondíola a sheoladh ó bhunaíochtaí i gcodanna den Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann agus a fhaightear i mbunaíochtaí i dTuaisceart Éireann, bunaíochtaí a liostaíonn údarais inniúla na Ríochta Aontaithe go sonrach chun na críche sin i gcomhréir leis na ceanglais maidir le liostú bunaíochtaí a leagtar amach i gCuid 2 d'Iarscríbhinn III.
2. Cumhachtófar don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagail 16 agus 17 chun Cuid 2 d'Iarscríbhinn III a leasú trí na ceanglais maidir le liostú bunaíochtaí a oiriúnú d'fhorbairtí teicniúla agus oibríochtúla chun críocha Airteagail 4 agus 5.

Airteagal 9

Rialacha sonracha maidir le coinsíneachtaí earraí miondíola de thionscnamh na coda eile den domhan

1. Ní fhéadfaidh earraí miondíola de thionscnamh na coda eile den domhan arb é atá iontu tráchtearraí de thionscnamh ainmhí nó planda nó táirgí ilchodacha atá faoi réir na rialacha maidir le sláinte ainmhithe agus plandaí dá dtagraítear in Airteagal 1(2), pointí (d), (e) agus (g), de Rialachán (AE) 2017/625 teacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus ní fhéadtar iad a chur ar an margadh i dTuaisceart Éireann i gcomhréir le hAirteagal 4 den Rialachán seo ach amháin i gcás:
 - (a) cinneann an Ríocht Aontaithe fianaise i scríbhinn a sholáthar faoin méid seo agus déanann sí amhlaidh:
 - (i) tá feidhm ag na coinníollacha allmhairiúcháin agus na rialuithe oifigiúla dá bhforáiltear in Rialachán (CE) Uimh. 1069/2009, (AE) 2016/429, (AE) 2016/2031 agus (AE) 2017/625 agus i ngníomhartha an Choimisiúin arna nglacadh de bhun na Rialachán sin maidir leis na tráchtearraí sin faoi dhlí náisiúnta na Ríochta Aontaithe; agus
 - (ii) déantar na coinníollacha allmhairiúcháin agus na rialuithe oifigiúla agus na ceanglais fíoraithe dá dtagraítear i bpointe (a)(i) a chur chun feidhme go héifeachtach sa Ríocht Aontaithe.
 - (b) liostaítear na tráchtearraí sin i ngníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le mír 3.
2. Gan dochar do mhír 1, ní fhéadfaidh táirgí iascaigh a ghabhann soitheach iascaireachta a bhfuil bratach tríú tír seachas an Ríocht Aontaithe ar foluain aige agus allmhairítear isteach i gcodanna den Ríocht Aontaithe cé is moite de Thuaisceart Éireann teacht isteach i dTuaisceart Éireann mar earraí miondíola, agus ní fhéadfar iad a chur ar an margadh i dTuaisceart i gcomhréir le hAirteagal 4 ach amháin i gcás:
 - (a) cinneann an Ríocht Aontaithe fianaise i scríbhinn a sholáthar faoin méid seo agus déanann sí amhlaidh:
 - (i) tá feidhm ag na rialacha sonracha, rialuithe oifigiúla agus ceanglais faireachán sin faoi dhlí náisiúnta na Ríochta Aontaithe agus áirithítear leis sin nach n-allmhairítear isteach sa Ríocht Aontaithe táirgí a fhaightear ón iascaireacht neamhdhleathach, neamhthuairiscithe agus neamhrialáilte mar a shainítear é in Airteagal 2 de Rialachán (CE) 1005/2008 agus i ngníomhartha de chuid an Aontais de bhun an Rialachán sin;
 - (ii) déantar na coinníollacha allmhairiúcháin, rialuithe oifigiúla agus na ceanglais fíoraithe dá dtagraítear i bpointe (i) a chur chun feidhme go héifeachtach sa Ríocht Aontaithe.
 - (b) liostaítear stát brataí an tsoithigh iascaireachta lena mbaineann i ngníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le mír 4.

Aon uair a bheidh sé beartaithe ag an Ríocht Aontaithe bearta nua a thabhairt isteach nó bearta atá ann cheana is ábhartha maidir leis na coinníollacha allmhairiúcháin, rialuithe oifigiúla agus ceanglais fíoraithe dá dtagraítear i bpointe (a)(i) a leasú, cuirfidh sí an Coimisiún ar an eolas gan mhoill agus

soláthróidh sí faisnéis maidir le hábhar na mbeart sin roimh dháta chur i bhfeidhm na mbeart sin ina dlí náisiúnta.

Aon uair a bheidh sé beartaithe ag an Aontas bearta nua a thabhairt isteach maidir le stát brataí a bhfuil tionchar aige ar an ngníomh cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 4 den Airteagal sin, cuirfidh sé an Ríocht Aontaithe ar an eolas gan mhoill agus soláthróidh sé faisnéis maidir le hábhar na mbeart sin roimh dháta chur i bhfeidhm na mbeart sin;

3. Chun measúnú a dhéanamh ar chur chun feidhme na gcoinníollacha allmhairiúcháin, rialuithe oifigiúla agus na gceanglas fíoraithe dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2, i gcás inarb infheidhme, féadfaidh an Coimisiún iniúchtaí agus nósanna imeachta fíoraithe a dhéanamh sa Ríocht Aontaithe, ina bhféadfaidh an méid seo a leanas a bheith san áireamh:

- (a) measúnú ar phlean rialaithe iomlán údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe nó cuid de, lena n-áirítear, i gcás inarb iomchuí, athbhreithnithe ar na cláir chigireachta agus iniúchta;
- (b) measúnú féachaint an bhfuil na coinníollacha allmhairiúcháin, rialuithe oifigiúla agus na ceanglais fíoraithe dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 á gcur chun feidhme mar chuid de dhlí náisiúnta na Ríochta Aontaithe;
- (c) fíorú ar an láthair.

Déanfaidh an Coimisiún tuarascáil maidir le torthaí gach iniúchta a dhéantar agus cuirfidh sé an tuarascáil sin ar fáil do na Ballstáit agus don Ríocht Aontaithe.

4. I gcás ina bhfaigheann an Coimisiún an fhianaise i scríbhinn dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2, féadfaidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, bearta a ghlacadh lena liostaítear:

- (a) na tráchtearraí de thionscnamh ainmhithe nó planda nó táirgí ilchodacha agus a dtríú tíortha tionscnaimh a fhéadfaidh teacht isteach i dTuaisceart Éireann mar earraí miondíola ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus fhéadtar a chur ar an margadh i dTuaisceart Éireann;
- (b) na stáit bhrataí dá dtagraítear in mír 2, pointe (b).

Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 18(2).

5. Aon uair a ullmhaíonn an Coimisiún gníomhartha de chuid an Aontais nó leasuithe ar na gníomhartha sin dá dtagraítear i mír 1, pointe (a)(i), cuirfidh sé an Ríocht Aontaithe ar an eolas gan mhoill agus soláthróidh sé faisnéis maidir leo.

Cuirfidh an Ríocht Aontaithe an Coimisiún ar an eolas ar a laghad 15 déag roimh dháta chur i bhfeidhm na ngníomhartha sin de chuid an Aontais nó na leasuithe ar na gníomhartha sin, maidir le feidhm a bheith nó gan a bheith ag na rialacha sonracha, rialuithe oifigiúla agus ceanglais faireacháin sin a leagtar síos sna gníomhartha sin de chuid an Aontais nó na leasuithe orthu mar chuid den dlí náisiúnta ar dháta chur chun feidhme na ngníomhartha sin de chuid an Aontais nó na leasuithe agus fianaise maidir leis sin a sholáthar.

I gcás gníomhartha de chuid an Choimisiúin is infheidhme ar bhonn láithreach, cuirfidh an Coimisiún an Ríocht Aontaithe ar an eolas chomh luath agus is féidir agus cuirfidh an Ríocht Aontaithe in iúl don Choimisiún maidir le feidhm a bheith nó gan a bheith ag na rialacha sonracha, rialuithe oifigiúla agus ceanglais faireacháin sin

mar chuid den dlí náisiúnta 3 lá ar a laghad tar éis dháta theacht i bhfeidhm na ngníomhartha sin de chuid an Choimisiúin.

I gcás nach bhfuil sé curtha in iúl ag an Ríocht Aontaithe don Choimisiún go bhfuil feidhm ag gníomh de chuid an Aontais nó leasú ar ghníomh de chuid an Aontais faoina dlí náisiúnta agus nach bhfuil fianaise ina leith sin curtha ar fáil aici i gcomhréir leis an gcéad agus an dara fomhír den mhír sin, glacfaidh an Coimisiún gníomh cur chun feidhme gan mhoill i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3) lena mbainfear na catagóirí earraí miondíola i gceist leis an ngníomh de chuid an Aontais nó an leasú ar an ngníomh de chuid an Aontais faoi dhlí náisiúnta na Ríochta Aontaithe ó na liostaí a bhunaítear i gcomhréir le mír 4 den Airteagal seo.

6. Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar chur i bhfeidhm na gcoinníollacha allmhairiúcháin, rialuithe oifigiúla agus ceanglais fíoraithe ag an Ríocht Aontaithe dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 i gcás inarb infheidhme.

I gcás inarb ann d'fhianaise, amhail measúnú de chuid an Choimisiúin, fíorú faoi mhír 3, tuairisc chigireachta de chuid an Aontais, iniúchadh nó fógra faoi IMSOC, nach bhfuil bearta iomchuí á ndéanamh ag an Ríocht Aontaithe chun dul i ngleic le sáruithe tromchúiseacha nó leantacha ar na coinníollacha allmhairiúcháin dá dtagraítear i mír 1 agus 2, ná nach gcuireann sí i bhfeidhm go héifeachtach na rialuithe oifigiúla agus na ceanglais fíoraithe dá dtagraítear sna míreanna sin, ná nach gcuireann an Ríocht Aontaithe ceann amháin de na coinníollacha allmhairiúcháin, rialuithe oifigiúla nó ceanglais fíoraithe sin i bhfeidhm faoin dlí náisiúnta, glacfaidh an Coimisiún gníomh cur chun feidhme gan mhoill ina leagfar síos bearta iomchuí, a d'fhéadfadh a bheith san áireamh ann tráchtearraí áirithe nó tríú tíortha tionscnaimh nó stáit bhrataí áirithe a bhaint de na liostaí arna mbunú i gcomhréir le mír 4.

Glacfar na ngníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3).

CUID 3

Rialacha sonracha maidir le coinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta agus prátaí síl lena gcur ar an margadh agus lena n-úsáid i dTuaisceart Éireann a theacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe

Airteagal 10

Rialacha sonracha maidir le coinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, lena seoladh agus lena ndíol ag oibreoirí gairmiúla

1. Maidir le coinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta roimh theacht isteach i dTuaisceart Éireann, a theacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus a chur ar an margadh i dTuaisceart Éireann, ní bheidh na coinsíneachtaí sin faoi réir rialacha sonracha ná ceanglas maidir le lipéadú sláinte plandaí ach amháin i gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha uile seo a leanas:
 - (a) go seolann oibreoirí gairmiúla i gcodanna den Ríocht Aontaithe seachas Tuaisceart Éireann na coinsíneachtaí sin, ar oibreoirí iad atá údaraithe agus

cláraithe ag údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe chun a ráthú go seolfar na coinsíneachtaí sin i gcomhréir leis an Rialachán seo, lena nglacadh ag oibreoirí gairmiúla i dTuaisceart Éireann nó lena ndíol láithreach sa Ríocht Aontaithe tar éis iad a fháil i dTuaisceart Éireann ag oibreoirí gairmiúla;

- (b) maidir leis na haonaid trádála is lú is infheidhme de phlandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, i ngach coinsíneacht agus innealra agus i bhfeithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta sular tháinig siad isteach i dTuaisceart Éireann, tá an lipéad sláinte plandaí sin orthu arna eisiúint ag oibreoir gairmiúil, faoi mhaoirseacht oifigiúil údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe, ar lipéad é lena gcomhlíontar an t-ábhar agus an fhoirm shamplach a leagtar síos i ngníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le mír 3;
- (c) maidir le coinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a oibríodh chun críoch talmhaíochta nó foraoiseachta sular tháinig siad isteach i dTuaisceart Éireann, comhlíonann siad na rialacha maidir lena dteacht isteach san Aontas a leagtar síos i Rialachán (AE) 2016/2031 agus (AE) 2017/625;
- (d) maidir le coinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta sular tháinig siad isteach i dTuaisceart Éireann, tar éis dóibh teacht isteach i dTuaisceart Éireann, ní chuirfear ar an margadh ná ní úsáidfear iad ach amháin sa Ríocht Aontaithe agus ní aistreofar iad ina dhiaidh sin chuig Ballstát;
- (e) na plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta sular tháinig siad isteach i dTuaisceart Éireann, cuirtear i láthair iad le haghaidh rialuithe oifigiúla ag Saoráidí Cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/625;
- (f) maidir leis na hoibreoirí gairmiúla i dTuaisceart Éireann a fhaigheann na plandaí sin le haghaidh plandú, agus na hoibreoirí gairmiúla a fhaigheann na feithiclí agus an t-innealra sin den chéad uair tar éis dóibh teacht isteach i dTuaisceart Éireann, tá siad cláraithe chun na críche sin ag údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe sa chlár dá bhforáiltear in Airteagal 65(1) de Rialachán (AE) 2016/2031 agus i gcomhréir leis an nós imeachta a leagtar síos in Airteagal 66 den Rialachán sin;
- (g) tá ráthaíochtaí i scríbhinn curtha ar fáil ag an Ríocht Aontaithe go bhfuil próiseas údaraithe agus clárúcháin oibreoirí gairmiúla i bhfeidhm chun a áirithiú go seolfar na coinsíneachtaí sin i gcomhréir leis an Rialachán seo, lena n-áirítear nósanna imeachta oifigiúla chun a áirithiú go gcomhlíonfaidh siad an Rialachán seo agus chun aghaidh a thabhairt ar chásanna neamh-chomhlíontachta, go bhfuil rialuithe oifigiúla i bhfeidhm, ag Saoráidí Cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann, ar choinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus ar innealra agus feithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta sular tháinig siad isteach i dTuaisceart Éireann, ar rialuithe oifigiúla iad a chomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo, a dhéantar i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/625, agus go ndéantar rialuithe oifigiúla, a léirítear le plean rialaithe, agus bearta faireachais lena gcumhdaítear gluaiseachtaí na gcoinsíneachtaí sin ó Shaoráidí Cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann go dtí an ceann scríbe i

dTuaisceart Éireann, chun a áirithiú nach n-aistreofar na coinsíneachtaí sin go Ballstát ina dhiaidh sin; leis na ráthaíochtaí sin i scríbhinn, tugtar dearbhú don Aontas nach méadaíonn na rialacha sonracha a leagtar síos san Airteagal seo an riosca do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann, nach ndéanann siad dochar do stádas SPS oileán na hÉireann, agus nach méadaíonn siad an riosca do shláinte plandaí sa mhargadh inmheánach ná nach ndéanann siad difear do shláine an mhargaidh inmheánaigh;

- (h) go bhfuil gníomh cur chun feidhme glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le mír 3 den Airteagal seo a bhaineann le hábhar agus le foirm shamplach an lipéid sláinte plandaí agus nach bhfuil cur i bhfeidhm na rialacha sonracha dá dtagraítear sa mhír seo, pointí (a), (b) agus (c) curtha ar fionraí aige, i gcomhréir le mír 4 den Airteagal seo nó i gcomhréir le hAirteagal 14.
- 2. Fianófar leis an lipéad sláinte plandaí dá dtagraítear i mír 1 go gcomhlíonann na coinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta sular tháinig siad isteach i dTuaisceart Éireann na ceanglais dá dtagraítear i mír 1, pointí (a), (c) agus (d).
- 3. I gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha a bhaineann leis na ráthaíochtaí i scríbhinn a leagtar síos i mír 1, pointe (g), den Airteagal seo, féadfaidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, rialacha a leagan síos maidir le hábhar agus foirmeacha samplacha an lipéid sláinte plandaí dá dtagraítear i mír 1.
Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3).
- 4. Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar chur i bhfeidhm na rialacha ag an Ríocht Aontaithe, dá dtagraítear i míreanna 1 3, maidir le coinsíneachtaí plandaí le haghaidh plandú, seachas prátaí síl, agus innealra agus feithiclí a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta, agus maidir leis an lipéad sláinte plandaí.
I gcás ina mbeidh fianaise ann, amhail tuarascáil chigireachta de chuid an Aontais, nó iniúchadh nó fógra faoi CBFRO, lena léirítear nach ndéanann an Ríocht Aontaithe bearta iomchuí chun dul i ngleic le sáruithe tromchúiseacha nó sáruithe a dhéantar arís agus arís eile ar na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1, pointí (a) go (g), déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó an Ríocht Aontaithe a chur ar an eolas go cuí agus tar éis dó dul i gcomhairle léi, gníomh cur chun feidhme a ghlacadh, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3), lena leagtar síos coinníollacha agus bearta speisialta iomchuí, lena n-áirítear srianta sealadacha nó buana ar chur i bhfeidhm na rialacha a bhaineann le coinsíneachtaí nó oibreoirí áirithe nó lena leasaítear na gníomhartha cur chun feidhme arna nglacadh i gcomhréir le mír 3 den Airteagal seo.

Airteagal 11

Rialacha sonracha maidir le coinsíneachtaí prátaí síl

- 1. Maidir le coinsíneachtaí tiúbar den speiceas *Solanum tuberosum* L. lena phlandú (prátaí síl) atá le cur ar an margadh a theacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe, ní bheidh na coinsíneachtaí sin faoi réir rialacha sonracha agus ceanglais maidir le lipéadú sláinte plandaí ach amháin i gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha uile seo a leanas:

- (a) is oibreoirí gairmiúla a sheolann na coinsíneachtaí sin, oibreoirí atá údaraithe agus cláraithe ag údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe chun a ráthú go seolfar na coinsíneachtaí sin i gcomhréir leis an Rialachán seo, i gcodanna eile den Ríocht Aontaithe lena nglacadh ag oibreoirí gairmiúla i dTuaisceart Éireann;
- (b) beidh an lipéad sláinte plandaí sin ar gach coinsíneacht prátaí síl i gcomhréir le mír 2;
- (c) go gcomhlíonann na prátaí síl ceanglais an ghnímh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le mír 3, maidir le prátaí síl a theacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe agus maidir lena gcur ar an margadh i dTuaisceart Éireann;
- (d) is sa Ríocht Aontaithe amháin a bheartaítear na prátaí síl, tar éis a dteacht isteach i dTuaisceart Éireann, a chur ar an margadh agus a úsáid agus ní aistreofar iad ina dhiaidh sin chuig Ballstát;
- (e) cuirtear na prátaí síl i láthair le haghaidh rialuithe oifigiúla ag Saoráidí Cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/625;
- (f) tá ráthaíochtaí i scríbhinn tugtha ag an Ríocht Aontaithe go bhfuil próiseas cláraithe agus údaraithe oibreoirí gairmiúla i bhfeidhm, lena n-áirítear nósanna imeachta oifigiúla chun comhlíonadh an Rialacháin seo a áirithiú agus chun aghaidh a thabhairt ar chásanna neamh-chomhlíontachta, agus go ndéantar rialuithe oifigiúla ar choinsíneachtaí prátaí síl ag Saoráidí Cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann, ar rialuithe oifigiúla iad a chomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann leis an Rialachán seo, a dhéantar i gcomhréir le Rialachán (AE) 2017/625, agus go ndéantar rialuithe oifigiúla agus bearta faireachais lena gcumhdaítear gluaiseachtaí na gcoinsíneachtaí sin ó Shaoráidí Cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann, go dtí an ceann scríbe i dTuaisceart Éireann, chun a áirithiú nach n-aistreofar na coinsíneachtaí sin chuig Ballstát ina dhiaidh sin; leis na ráthaíochtaí sin i scríbhinn, tugtar dearbhú don Aontas nach méadaíonn na rialacha sonracha a leagtar síos san Airteagal seo an riosca do shláinte plandaí ar oileán na hÉireann, nach ndéanann siad dochar do stádas SPS oileán na hÉireann, agus nach méadaíonn siad an riosca do shláinte plandaí sa mhargadh inmheánach ná nach ndéanann siad difear do shláine an mhargaidh inmheánaigh;
- (g) ghlac an Coimisiún gníomh cur chun feidhme i gcomhréir le mír 3 den Airteagal seo agus níl cur i bhfeidhm na rialacha sonracha dá dtagraítear i mír 1 den Airteagal seo curtha ar fionraí ag an gCoimisiún, i gcomhréir le mír 4 den Airteagal seo nó i gcomhréir le hAirteagal 14.

2. Tar éis cigireachtaí oifigiúla córasacha agus fisiceacha a dhéanamh, eiseoidh údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe an lipéad sláinte plandaí dá dtagraítear i mír 1, agus déanfaidh na húdaráis inniúla sin nó na hoibreoirí gairmiúla é a chlóbhualadh faoi mhaoirseacht oifigiúil na n-údarás inniúil sin.

Fianófar leis sé go gcomhlíonann coinsíneachtaí prátaí síl na ceanglais dá dtagraítear i mír 1, pointí (a), (c) agus (d), agus na rialacha i ngníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le mír 3.

3. I gcás ina gcomhlíonfar na coinníollacha maidir leis na ráthaíochtaí i scríbhinn a leagtar síos i mír 1, pointe (f), féadfaidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme, rialacha a leagan síos maidir leis na nithe seo a leanas:

- (a) na ceanglais maidir le prátaí síl a theacht isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe, agus maidir lena n-úsáid i dTuaisceart Éireann;
- (b) foirm shamplach an lipéid sláinte plandaí dá dtagraítear i mír 1.

Glacfar na gníomhartha cur chun feidhme sin i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3).

4. Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar an gcur i bhfeidhm ag an Ríocht Aontaithe ar na coinníollacha, dá dtagraítear i míreanna 1 agus 3, a bhaineann le coinsíneachtaí prátaí síl, agus leis an lipéad sláinte plandaí.

I gcás ina mbeidh fianaise ann, amhail tuarascáil chigireachta de chuid an Aontais, nó iniúchadh nó fógra faoi CBFRO, lena léirítear nach ndéanann an Ríocht Aontaithe bearta iomchuí chun dul i ngleic le sáruithe tromchúiseacha nó sáruithe a dhéantar arís agus arís eile ar na coinníollacha dá dtagraítear i mír 1, pointí (a) go (f), déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó an Ríocht Aontaithe a chur ar an eolas go cuí agus tar éis dó dul i gcomhairle léi, gníomh cur chun feidhme a ghlacadh, i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3), lena leagtar síos coinníollacha agus bearta speisialta iomchuí, lena n-áirítear srianta sealadacha nó buana ar chur i bhfeidhm na rialacha a bhaineann le coinsíneachtaí nó oibreoirí áirithe nó lena leasaítear na gníomhartha cur chun feidhme arna nglacadh i gcomhréir le mír 3 den Airteagal seo.

CUID 4

Rialacha sonracha maidir le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe

Airteagal 12

Rialacha sonracha maidir le gluaiseacht neamhthráchtála peataí

1. Ní bheidh feidhm ag na rialacha sonracha a leagtar síos san Airteagal seo maidir le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe ach amháin i gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha uile seo a leanas:

- (a) tá ráthaíochtaí i scríbhinn curtha ar fáil ag an Ríocht Aontaithe á rá:
 - (i) nach méadaíonn na peataí sin an riosca do shláinte ainmhithe ar oileán na hÉireann ná ní dhéanann siad difear do stádas sláintíochta oileán na hÉireann, ná ní mhéadaíonn siad an riosca do shláinte an phobail agus do shláinte ainmhithe sa mhargadh inmheánach ná ní bhaineann siad an bonn de shláine an mhargaidh inmheánaigh;
 - (ii) go ndéanann údarais inniúla na Ríochta Aontaithe gníomhaíocht éifeachtach chun laghdú a chur, a mhéid is féidir, ar an bhféidearthacht go n-aistreofaí peataí ó Thuaisceart Éireann go Ballstát, arna fhianú trí fhaisnéis maidir leis na nósanna imeachta oifigiúla chun cinneadh a

dhéanamh cé na bearta a bheidh le déanamh i gcás neamh-chomhlíontachta;

- (iii) go gcuireann údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe ceanglais i bhfeidhm a bhaineann le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí isteach sa Ríocht Aontaithe chun a stádas sláinte ainmhithe a chosaint;
 - (iv) go ndéanann údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe seiceálacha éifeachtacha doiciméadachta agus céannachta ar pheataí a thagann isteach i dTuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe i gcomhréir le pointe (f);
 - (v) go gcuireann údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe córas luathbhraite agus luathfhógra chun feidhme le haghaidh ionfhabhtú *Echinococcus multilocularis* in ainmhithe óstacha cinntitheacha fiáine, agus go dtugann siad fógra láithreach don Choimisiún faoi aon bhrath den sórt sin;
 - (vi) go ndéanfaidh údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe córas luathbhraite agus luathfhógra maidir le hionfhabhtú confaidh a chur chun feidhme i ndáil le hainmhithe ar coimeád fiáine atá soghabhálach, agus fógra a thabhairt láithreach don Choimisiún faoi aon amhras nó faoi aon bhrath maidir le hionfhabhtú confaidh ag údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe;
- (b) go bhfuil gníomh cur chun feidhme glactha ag an gCoimisiún i gcomhréir le mír 4;
 - (c) is de thionscnamh codanna den Ríocht Aontaithe seachas Tuaisceart Éireann na peataí agus ní aistreofar iad ina dhiaidh sin chuig Ballstát;
 - (d) go sainaithnítear na peataí le trasfhreagróir a chomhlíonann na ceanglais theicniúla a leagtar amach in Iarscríbhinn II a ghabhann le Rialachán (AE) Uimh. 576/2013;
 - (e) go bhfuil doiciméad taistil peataí ag gabháil leis na peataí, i bhformáid scríofa nó leictreonach, i gcomhréir le mír 4, a bheidh bailíochtaithe ag údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe i gcomhréir le mír 2, agus go gcuireann an t-úinéir nó an duine údaráithe dearbhú sínithe ar fáil nach ndéanfar na peataí sin a shainaithnítear i gcomhréir le pointe (d) agus a chumhdaítear leis an doiciméad taistil peataí a aistriú ina dhiaidh sin ó Thuaisceart Éireann go dtí Ballstát;
 - (f) go ndéanann údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe seiceálacha doiciméadachta agus céannachta ar na peataí a bhfuil an doiciméad taistil peataí agus an dearbhú dá dtagraítear i bpointe (e) ag gabháil leo, arna dtaispeáint ag an úinéir nó ag an duine údaráithe tar éis bordáil a bheith curtha i gcrích agus roimh theacht isteach i dTuaisceart Éireann, nó tráth a thagann siad isteach i dTuaisceart Éireann den chéad uair, chun comhlíonadh na rialacha a leagtar síos san Airteagal seo a léiriú; i gcás neamh-chomhlíontachta a nochtar le linn na seiceálacha sin dá bhforáiltear sna nósanna imeachta oifigiúla dá dtagraítear i bpointe (a)(ii), cuirfear na peataí faoi bhráid údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe ag saoráidí cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann a chomhlíonann na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn II, chun an neamhchomhlíonadh a leigheas;

2. Ní eiseofar an doiciméad taistil peataí dá dtagraítear i mír 1, pointe (e), ach amháin tar éis d'údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe a fhíorú go cuí go ndearnadh na hiontrálacha ábhartha sa doiciméad a chomhlánú i gceart agus go fírinneach leis an

bhfaisnéis a cheanglaítear le gníomh cur chun feidhme arna ghlacadh i gcomhréir le mír 4, lena ndeimhnítear go gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar síos i mír 1, pointí (c) agus (d).

3. I gcás gluaiseacht neamhthráchtála peataí de thionscnamh Thuaisceart Éireann, ar peataí iad nach dtaistealaíonn ach chuig codanna eile den Ríocht Aontaithe agus a fhilleann go díreach ina dhiaidh sin ar Thuaisceart Éireann:
 - (i) déanfar na peataí a shainaithint le trasfhreagróir i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar síos i mír 1, pointe (d);
 - (ii) ní bheidh feidhm ag na ceanglais a leagtar síos i mír 1, pointí (c), (e) agus (f);
 - (iii) ní bheidh feidhm ag na ceanglais ábhartha a leagtar síos i Rialachán (AE) Uimh. 576/2013.
4. I gcás ina gcomhlíontar na coinníollacha a leagtar síos i mír 1, pointe (a), féadfaidh an Coimisiún, trí bhíthin gníomhartha cur chun feidhme arna nglacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 18(2), rialacha a leagan síos maidir leis an bhfaisnéis atá le háireamh sa doiciméad taistil peataí maidir le gluaiseachtaí neamhthráchtála peataí a thagann isteach i dThuaisceart Éireann ó chodanna eile den Ríocht Aontaithe, lena n-áirítear ábhar an dearbhaithe dá dtagraítear i mír 1, pointe (e).
5. Déanfaidh an Coimisiún faireachán ar chur i bhfeidhm na gcoinníollacha dá dtagraítear i míreanna 1 go 3 den Airteagal seo ag an Ríocht Aontaithe.

I gcás ina mbeidh fianaise ann, amhail tuarascáil chigireachta de chuid an Aontais, nó iniúchadh, nó fógra faoi CBFRO lena léirítear nach ndéanann an Ríocht Aontaithe bearta iomchuí chun dul i ngleic le sáruithe tromchúiseacha nó sáruithe a dhéantar arís agus arís eile ar na coinníollacha a leagtar síos i míreanna 1, 2 agus 3 den Airteagal seo, déanfaidh an Coimisiún, tar éis dó an Ríocht Aontaithe a chur ar an eolas go cuí agus tar éis dó dul i gcomhairle léi, gníomh cur chun feidhme a ghlacadh, i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 18(2) agus (3), lena leagtar síos coinníollacha agus bearta speisialta iomchuí, nó lena leasaítear na gníomhartha cur chun feidhme arna nglacadh i gcomhréir le mír 4 den Airteagal seo.

CUID 5

Toirmeasc agus fionraí

Airteagal 13

Toirmeasc ar earraí agus peataí a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo a aistriú chuig Ballstát nó a chur ar an margadh i mBallstát

Ní dhéanfar earraí a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo a aistriú ó Thuaisceart Éireann go Ballstát ná a chur ar an margadh i mBallstát.

Ní dhéanfar peataí a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo a aistriú ó Thuaisceart Éireann go Ballstát.

Cuirfidh na Ballstáit smachtbhannaí éifeachtacha athchomhairleacha agus comhréireacha i bhfeidhm i gcás nach gcomhlíontar na rialacha a leagtar síos sa Rialachán seo.

Airteagal 14

Na rialacha sonracha a leagtar síos i gCodanna 2, 3 agus 4 a chur ar fionraí

1. Déanfaidh an Coimisiún faireachán géar ar chur i bhfeidhm na rialacha sonracha a leagtar síos i gCodanna 2, 3 agus 4 agus in Airteagal 13, agus go háirithe an amhlaidh:
 - (a) go ndéantar rialuithe oifigiúla ar choinsíneachtaí earraí miondíola, plandaí le haghaidh plandú, feithiclí agus innealra a oibríodh chun críocha talmhaíochta nó foraoiseachta roimh theacht isteach i dTuaisceart Éireann, prátaí síl agus peataí, a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo;
 - (b) go bhfuil rialuithe oifigiúla leordhóthanacha agus faireachán leordhóthanach i bhfeidhm i gcomhréir leis na ceanglais a leagtar amach in Iarscríbhinn III lena gcumhdaítear gluaiseachtaí earraí miondíola ó Shaoráidí Cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann chuig an mbunaíocht chinn scríbe liostaithe chun a áirithiú nach bhfuil na hearraí miondíola beartaithe ach amháin i gcomhair bunaíochtaí liostaithe i dTuaisceart Éireann agus nach n-aistreofar iad ina dhiaidh sin chuig Ballstát;
 - (c) go gcomhlíonfar na rialacha a leagtar síos sa Rialachán seo, agus go háirithe Airteagal 6 agus Airteagal 9 de.
2. Déanfaidh an Coimisiún faireachán freisin i dtaobh an amhlaidh:
 - (a) go bhfuil Iarscríbhinn II á comhlíonadh ag Saoráidí Cigireachta SPS an chéad teacht isteach i dTuaisceart Éireann;
 - (b) go bhfuil rochtain sheasta leanúnach ag ionadaithe an Aontais ar na bunachair sonraí ábhartha a úsáideann údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe i dTuaisceart Éireann chun críche na rialuithe oifigiúla agus an fhaireacháin a cheanglaítear leis an Rialachán seo, lena n-áirítear an tArdán Iniúchta maidir leis an Doiciméad Coiteann Iontrála Sláinte (CHED) agus bunachair sonraí ábhartha eile agus malartú faisnéise, agus an amhlaidh go gcomhlíonann údaráis inniúla na Ríochta Aontaithe i dTuaisceart Éireann a n-oibleagáid TRACES a úsáid dá bhforáiltear i Rialachán (AE) 2017/625.
3. I gcás ina gcinnfidh an Coimisiún gur mhainnigh an Ríocht Aontaithe go córasach na rialacha sonracha dá dtagraítear i mír 1 a chomhlíonadh, nó nach gcomhlíonann an Ríocht Aontaithe ceann de na coinníollacha dá dtagraítear i mír 2, tabharfaidh an Coimisiún, laistigh de thréimhse 7 lá, fógra i scríbhinn don Ríocht Aontaithe faoin gcinneadh sin agus faoi na cúiseanna mionsonraithe atá leis.
4. Ar feadh tréimhse 4 seachtaine 6 mhí tar éis dháta an fhógra i scríbhinn dá dtagraítear i mír 3, maidir leis an staid is cúis leis an bhfógra sin i scríbhinn, rachaidh an Coimisiún i gcomhairle leis an Ríocht Aontaithe d'fhonn an staid sin a réiteach.
5. Mura ndéanfar an staid is cúis leis an bhfógra i scríbhinn dá dtagraítear i mír 3 den Airteagal seo a réiteach laistigh den tréimhse 4 seachtaine dá dtagraítear i mír 4 den Airteagal seo nó i gcás ina ndearnadh forálacha ábhartha Roinn 2 (Earraí nach bhfuil i mbaol a chinneadh agus aisghairm Chinneadh Uimh. 4/2020) de Chinneadh Uimh. XX/2023¹⁸ ón gComhchoiste a fhionraí i gcomhréir le hAirteagal 15(2) de ar fhorais atá ábhartha do na hábhair a thagann faoi raon feidhme an Rialacháin seo,

¹⁸ [Oifig na bhFoilseachán: Cuir tagairt IO leis]

déanfaidh an Coimisiún, laistigh de thréimhse bhreise 4 seachtaine, gníomh tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 17 den Rialachán seo lena sonraítear forálacha an Rialacháin seo a bhfuil a gcur i bhfeidhm le chur ar fionraí.

I gcás ina mainneoidh an Ríocht Aontaithe na coinníollacha a leagtar síos i mír 1, pointe (c) agus i mír 2, pointí (a) agus (b), den Airteagal seo a chomhlíonadh, déanfaidh an Coimisiún, trí bhithin gníomh tarmligthe, cur i bhfeidhm Airteagail 4, 5, 6, 9, 10, 11 agus 12 a chur ar fionraí.

6. I gcás inar réitigh an Ríocht Aontaithe an cás is cúis le glacadh an ghnímh tharmligthe dá dtagraítear i mír 5, glacfaidh an Coimisiún gníomh tarmligthe, i gcomhréir le hAirteagal 17 den Rialachán seo, lena sonrú na forálacha a cuireadh ar fionraí a mbeidh feidhm acu arís.

CUID 6

Gníomhartha Tarmligthe agus Gníomhartha Cur Chun Feidhme

Airteagal 15

Leasuithe ar Iarscríbhinní I agus II

Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagal 16 chun an liosta in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Rialachán seo a leasú i gcás inar gá gníomhartha de chuid an Aontais nó codanna díobh dá dtagraítear in Iarscríbhinn 2 a ghabhann leis an bPrótacal a bhaint nó a chur leis.

Tabharfar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcomhréir le hAirteagail 16 agus 17 chun na ceanglais maidir le Saoráidí Cigireachta SPS a leagtar amach in Iarscríbhinn II a leasú, i gcás inar gá agus inarb iomchuí chun forbairtí teicniúla agus oibríochtúla ábhartha a chur san áireamh, ar choinníoll go bhfuil leasuithe den sórt sin i gcomhréir leis na rialacha atá leagtha síos sa Rialachán seo.

Airteagal 16

An tarmligeán a fheidhmiú

1. Is faoi réir na gcoinníollacha a leagtar síos san Airteagal seo a thugtar an chumhacht don Choimisiún chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh.
2. Déanfar an chumhacht chun gníomhartha tarmligthe a ghlacadh dá dtagraítear in Airteagail 6(3) go (6), 7(2), 8(2), 14(5) agus (6) agus Airteagal 15 thabhairt don Choimisiún go ceann tréimhse 5 bliana amhail ó xx/xx/20xx. Déanfar tarmligeán na cumhachta a fhadú go hintuigthe go ceann tréimhsí comhfhaid, mura rud é go gcuireann Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle in aghaidh an fhadaithe sin tráth nach déanaí ná trí mhí roimh dheireadh gach tréimhse.
3. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle tarmligeán na cumhachta dá dtagraítear in Airteagail 6(3) go (6), 7(2), 8(2), 14(5) agus (6) agus Airteagal 15 a chúlghairm aon tráth. Le cinneadh chun cúlghairm a dhéanamh, cuirfear deireadh le tarmligeán na cumhachta atá sonraithe sa chinneadh sin. Gabhfaidh éifeacht leis an lá tar éis fhoilsiú an chinnidh in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh nó ar dháta is déanaí a shonrófar sa chinneadh. Ní dhéanfaidh sé difear do bhailíocht aon ghnímh tharmligthe atá i bhfeidhm cheana.

4. Sula nglacfaidh sé gníomh tarmligthe, rachaidh an Coimisiún i mbun comhairliúchán le saineolaithe arna n-ainmniú ag gach Ballstát i gcomhréir leis na prionsabail a leagtar síos i gComhaontú Idirinstitiúideach an 13 Aibreán 2016 maidir le Reachtóireacht Níos Fearr.
5. A luaithe a ghlacfaidh sé gníomh tarmligthe, tabharfaidh an Coimisiún fógra, an tráth céanna, do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle faoi.
6. Ní thiocfaidh gníomh tarmligthe a ghlactar de bhun Airteagail 6(3) go (6), 7(2), 8(2), 14(5) agus (6) agus Airteagal 15 i bhfeidhm ach amháin mura mbeidh aon agóid curtha in iúl ag Parlaimint na hEorpa nó ag an gComhairle laistigh de thréimhse 2 mhí tar éis fógra faoin ngníomh sin a thabhairt do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle nó más rud é, roimh dhul in éag na tréimhse sin, go mbeidh Parlaimint na hEorpa agus an Chomhairle araon tar éis a chur in iúl don Choimisiún nach ndéanfaidh siad aon agóid. Déanfar an tréimhse sin a fhadú 2 mhí ar thionscnamh Pharlaimint na hEorpa nó na Comhairle.

Airteagal 17

Nós imeachta práinne

1. Tiocfaidh gníomhartha tarmligthe a ghlactar faoin Airteagal seo i bhfeidhm gan mhoill agus beidh feidhm acu ar choinníoll nach ndéanfar agóid i gcomhréir le mír 2. Déanfar na cúiseanna le húsáid a bhaint as an nós imeachta práinne a lua san fhógra faoi ghníomhartha tarmligthe a thugtar do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.
2. Féadfaidh Parlaimint na hEorpa nó an Chomhairle agóid a dhéanamh i gcoinne gníomh tarmligthe i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear in Airteagal 16(6). I gcás den sórt sin, déanfaidh an Coimisiún an gníomh tarmligthe a aisghairm láithreach tar éis do Pharlaimint na hEorpa nó don Chomhairle fógra a thabhairt don Choimisiún maidir leis an gcinneadh agóid a dhéanamh.

Airteagal 18

Nós imeachta coiste

1. Beidh de chúnamh ag an gCoimisiún an Buainchoiste um Plandaí, Ainmhithe, Bia agus Beatha, arna bhunú le hAirteagal 58(1) de Rialachán (CE) Uimh. 178/2002.
Mar sin féin, beidh de chúnamh ag an gCoimisiún an Coiste um Iascach agus Dobharshaothrú a bunaíodh faoi Airteagal 30 de Rialachán (CE) Uimh. 2371/2002 chun críocha Airteagal 9(4), pointe (b), den Rialachán seo. Beidh an Coiste sin de chúnamh aige freisin chun críocha Airteagal 4(4) agus Airteagal 9(6) den Rialachán seo maidir le hábhair a thagann go heisiach faoi raon feidhme an Choiste sin.
Beidh na coistí sin ina gcoistí de réir bhrí Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
2. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 5 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011. I gcás nach dtugann an coiste aon tuairim, ní dhéanfaidh an Coimisiún an dréachtghníomh cur chun feidhme a ghlacadh agus beidh feidhm ag Airteagal 5(4), an tríú fomhír, de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011.
3. I gcás ina ndéantar tagairt don mhír seo, beidh feidhm ag Airteagal 8 de Rialachán (AE) Uimh. 182/2011, i gcomhar le hAirteagal 5 de.

Cuid 7
Forálacha Idirthréimhseacha agus Forálacha Críochnaitheacha

Airteagal 19

Forálacha idirthréimhseacha maidir le ceanglais mharcála

Ar feadh idirthréimhse 30 lá ón 1 Deireadh Fómhair 2023, ní cheanglófar ar earraí miondíola a chuirtear ar an margadh i dTuaisceart Éireann roimh an dáta sin na ceanglais mharcála a leagtar síos in Airteagal 6(1), pointe (a), a chomhlíonadh.

Ar feadh idirthréimhse 30 lá ón 1 Deireadh Fómhair 2024, ní cheanglófar ar earraí miondíola a chuirtear ar an margadh i dTuaisceart Éireann roimh an dáta sin na ceanglais mharcála a leagtar síos in Airteagal 6(1), pointe (b), a chomhlíonadh.

Ar feadh idirthréimhse 30 lá ón 1 Iúil 2025, ní cheanglófar ar earraí miondíola a chuirtear ar an margadh i dTuaisceart Éireann roimh an dáta sin na ceanglais mharcála a leagtar síos in Airteagal 6(1), pointe (c), a chomhlíonadh.

Airteagal 20

Teacht i bhfeidhm

Tiocfaidh an Rialachán seo i bhfeidhm an tríú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Beidh an Rialachán seo ina cheangal go huile agus go hiomlán agus beidh sé infheidhme go díreach i ngach Ballstát.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,

Thar ceann Pharlaimint na hEorpa
An tUachtarán

Thar ceann na Comhairle
An tUachtarán